YATIRAJA VIMSATI

శ్రీమతేరామానుజాయనమః.

విశదవాక్శిఖామణియాయ్

యతివరప్పున[illegible]తారభూతరాయ్

యతీన్ద్రప్రవణరెన్ఱుమ్ నిరూపకనామధేయముడైయరాన

మణవాళమామునికళ్

తిరువాయ్మలర్న్దరుళియ

యతిరాజవింశతి.

ఇతఱ్కు

శ్రీపిళ్ళైలోకమ్జీయర్ అరుళిచ్చెయ్త వ్యాఖ్యానమ్.

Cl. 42788
1990

ఇవై,

Tel 1433

అనేకభాగవతనియమనానుసారమాక

శ్రీమాన్ - శింగపెరుమాళ్ కోయిల్ శర్కతీర్థరాన

మాడభూషి - రామానుజాచార్యరాల్ ఎళుతప్పట్ట

ఆన్ధ్రప్రతిపదతాత్పర్యత్తుడనుమ్ పరిశోధిప్పిత్తు,

చల్లా - చెన్నకేశవులునాయుడు అవర్కళాల్,

స్వకీయ,

శ్రీనికేతనముద్రాక్షరశాలైయిల్

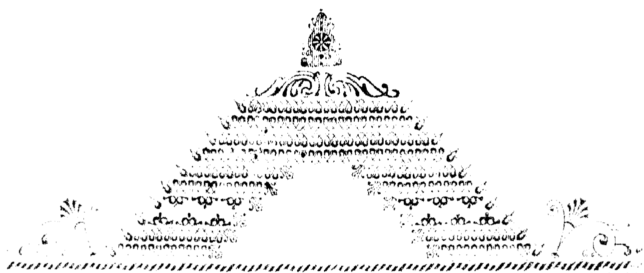
అచ్చిట్టు ప్రచురమ్ శెయ్యప్పట్టతు.

చెన్నై,

క్రోధవర్షమ్ కార్త్తికైమాసమ్.

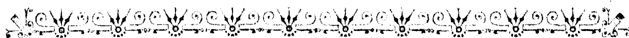
విజయకేతనమ్.

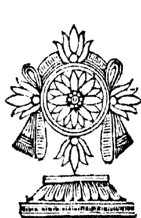
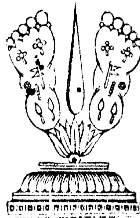
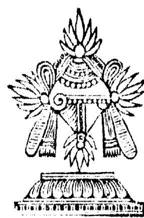
ఈగ్రన్థము వలయువారలు చెన్నపట్టణము వినాయక మొదలివీధి కవాటసంఖ్య 14-గల స్వగృహమునందు స్థాపించియుండు శ్రీనికేతనముద్రాక్షర శాలాధికారియగు చల్లా - చెన్నకేశవులునాయనిగారికి వ్రాసి తెప్పించుకొనవచ్చును.

శ్రీమతేరామానుజాయనమః.

జీయర్ తిరువడికళే శరణమ్.

సవ్యాఖ్యానమైన

యతిరాజవింశతి.

తనియన్.

ఎఱుమ్బియప్పా అరుళిచ్చెయ్ తతు.

యస్స్తుతింయతిపతిప్రసాదనీం
వ్యాజహారయతిరాజవింశతిమ్ ।
తంప్రపన్నజనచాతకామ్బుదం
నౌమిసౌమ్యవరయోగిపుఙ్గవమ్ ॥

అర్థము.— యతిపతిప్రసాదనీమ్ - ఎమ్బెరుమానార్లకు సంతోషజనకమై, యతిరాజవింశతిమ్-యతిరాజవింశతియని తిరునామముకలదియగు(ఎమ్బెరుమానార్లవిషయములైన యిరువదిశ్లోకముకలది), స్తుతిమ్ - స్తోత్రమును, యః- ఏమణవాళమామునులు, వ్యాజహార-ప్రతిపాదించిరో, ప్రపన్నజనచాతకామ్బుదమ్ - ప్రపత్త్యనుష్ఠానసంపన్నులైన జనులనెడి చాతకపక్షులకు మేఘమయియొప్పువారగు, తమ్ - ఆ, సౌమ్యవరయోగిపుఙ్గవమ్ - సుందరజామాతృమునివర్యులను (మణవాళమామునులను), నౌమి-నమస్కరించుచున్నాడను.

తాత్పర్యము.—శ్రియఃపతియైన సర్వేశ్వరుఁడే పరమప్రాప్యుఁడు; అటువంటి ప్రాప్యవస్తువును బొందుటకుఁ గారణభూతుఁడు నా సర్వేశ్వరుఁడేయని యధ్యవసించి, ఆయధ్యవసాయము చరమపర్వమయిన ఆచార్యపర్యన్తమై, ఇతరములైన ఉపాయోపేయములను తృణీకరించి, ఇతరపురుషార్థ తదుపాయంబులును బ్రతిపాదించుచున్న వేదాదులచేఁ దృప్తిఁజెందని ప్రపన్నజనులకు నిత్యానుసంధేయములైన చరమార్థములను, నదీతటాకాదిజలమును భూసంబన్ధముకలదని యుపేక్షించి ఆకసమునుండి పడుచున్న మేఘోదకమునే పానముఁజేయుటకై యెదురుచూచుచున్న చాతకపక్షులను తనవర్షధారచేతఁ దృప్తిఁజెందించుచున్న మేఘమువలెఁబరమోదారులై ప్రకాశింపించి, వారికనవరతకాలక్షేపయోగ్యమగునట్లు, ఆచార్యగుణసంపన్నులైన ఎమ్బెరుమానార్ వైభవమునకుఁ బ్రకాశకమై వారి కత్యన్తముఖోల్లాసకరమై, ఇరుబది శ్లోకములుకలదైన "యతిరాజవింశతి"అను తిరునామముగల స్తోత్రమును బ్రసాదించిన మణవాళమామునులనుగుఱించి నేను సాష్టాంగప్రణామము చేయుచున్నానని "దేవరాజగురు" అని తిరునామముగల అష్టదిగ్గజములలో నొకరైన ఎఱుమ్బి అప్పాగారు ప్రతిపాదించుచున్నారు.

పిళ్ళైలోకంజీయరరుళిచ్చెయ్ద యతిరాజవింశతి వ్యాఖ్యానమ్.

ప్రవేశమ్.

౧"తొణ్డక్కుళాముత్తుణ్ణచ్చొన్నాలై కళ్ళాన్నై" ఎన్గిఱపడియే భూసురరాన శ్రీవైష్ణవర్కళుక్కు భోగ్యమాకవవతరిత్త తిరువాయ్మొழிయైయుళవగాహిత్తు అతిల్ శబ్దరసమ్ అర్థరసమ్ భావరసమ్ ఇవర్గళై యనుభవిత్తు తదేకనిష్ఠరాయ్ తద్వ్యతిరిక్తశా

౧॥ తి-వా-౯-౪-౯.

స్త్రజ్ఞళై తృణవత్ప్రతిపత్తిపణ్ణి యిరుక్కైయాలే తిరువాయ్మొళ్ళియభిమతార్థత్తైయే తమక్కు నిరూపకమాకవుడైయరాయ్ ఆఴ్వార్ తిరువడికళిల్ కైజ్కర్యమే అనవరతమ్ శెయ్తుకొణ్డుపోరుమ్ తిరువాయ్మొళ్ళిప్పిళ్ళైశ్రీపాదత్తిలేయాశ్రయిత్తు, ద్రావిడవేదతదఙ్గోపాఙ్గఙ్గళాన సమస్త దివ్యప్రబన్ధతాత్పర్యఙ్గళైయుమ్ అవరుపదేశముఖత్తాలేలభిత్తు,౧* మిక్క వేతియర్ వేతత్తినుట్పొరుళాన చరమపర్వత్తిలే నిష్ఠరాయ్, శేషిత్వశరణ్యత్వప్రాప్యత్వఙ్గళ్ మూన్ఱుమ్ పిళ్ళైవిషయత్తిలేయనుసన్ధిత్తు తదేకనిష్ఠరాయొళ్ళున్దరుళియిరుక్కిఱజీయరై, పిళ్ళై తామేయుకన్దు ఉడైయవర్ తిరువడికళిలే కాట్టికొడుక్కైయాలే అవర్ తిరువడికళిలే మికవుమ్ ప్రవణరాయ్, తద్గుణచేష్టితఙ్గళై ప్పోది యనుభవిక్క వేణ్డుమ్పడియాన దశైపిఱన్దు తద్వైభవత్తై ప్పేశుకిఱవివర్; చరమోపాయనిష్ఠరాన చరమాధికారికళుక్కు అనవరతానుసన్ధేయఙ్గళాన చరమార్థఙ్గళై ఇప్ప్రబన్ధముఖేన వెళియిడానిన్ఱుకొణ్డు,స్వాపేక్షితఙ్గళైయుమ్ అవర్ తిరువడికళిలే అపేక్షిత్తు త్తలైక్కట్టుకిఱార్.

అవ.—ఇతిల్ ముతల్ శ్లోకత్తాలే, ఆఴ్వార్ తిరువడికళిల్ ప్రేమపౌష్కల్యత్తైయుమ్ స్వాభిమానాన్తర్భూతరుడైయ దుర్గఖఙ్గళై ప్పోక్కి రక్షిక్కుమ్పడియైయుమ్ పేశానిన్ఱుకొణ్డు,తుడఙ్గిన స్తోత్రమ్ తడైయఱనడక్కత్తక్క తాకఉడైయవర్ తిరువడికళిలేవిణ్ణప్పిక్కిఱార్.

---

౧ క-౩-౯.

శ్రీమాధవాఙ్ఘ్రిజలజద్వయనిత్యసేవా
ప్రేమావిలాశయపరాఙ్కుశపాదభక్తమ్ ।
కామాదిదోషహరమాత్మపదాశ్రితానాం
రామానుజం యతిపతిం ప్రణమామి మూర్ధ్నా ॥ ౧॥

అర్థము.—శ్రీ,మాధవా,ఙ్ఘ్రి,జలజ,ద్వయ, నిత్య, సేవా, ప్రేమా, విలాశయ, పరాఙ్కుశ, పాద, భక్తమ్-సంపత్ప్రదమైన, శ్రియఃపతియొక్క, శ్రీపాదపద్మముల, ద్వంద్వమందు, సర్వకాలము చేయఁదగిన, శేషవృత్తియందుఁ, బ్రీతిచేత, వ్యాప్తమైన, హృదయముగల, నమ్మాళ్వార్లయొక్క, శ్రీపాదములందు,భక్తిగలవారును, ఆత్మ,పదా,శ్రితానామ్-తమ, శ్రీపాదముల, నాశ్రయించినవారియొక్క, కామా,ది, దోష, హరమ్ - విషయప్రావణ్యము, మొదలగు, ప్రతిబంధకములను, బోఁగొట్టువారును, యతి, పతిమ్-జితేన్ద్రియులకు,స్వామియునైన, రామానుజమ్-ఎమ్బెరుమానార్లను,మూర్ధ్నా-శిరస్సుచేత, ప్రణమామి - నమస్కరించుచున్నాను.

వ్యా.-(శ్రీమాధవాఙ్ఘ్రిజలజద్వయేత్యాది) ౧ "తిరుమాలే నానుమునక్కుప్పఴవడియేన్" ఎన్ఱిఱపడియే - మిథునశేషత్వమేస్వరూపమాకైయాలే, స్వరూపానురూపమాన పురుషార్థముమ్ మిథునవిషయకైఙ్కర్యమాయిరుక్కుమ్; ఆకైయితే ౨ "తిరుమాలుక్కరవు - శెన్ఱాల్కుడైయామ్" ఎన్ఱు - నిత్యసూరికళిల్ తలైవరాన తిరువనన్దాళ్వాన్ అవనుమవళుమాన శేర్త్తియిలే కిఙ్కరిక్కుమెన్ఱు శొల్లుకిఱతు - అన్ద కరున్దైయిల్ వాసనైయాలేయితే ౩ *తొడర్న్దుకుత్ఱేవల్ శెయ్యాప్పోన్ఱవిడ

౧। తిరుప్పల్లా-౧౧. ౨॥ ౧-తి-౫౩. ౩॥ తి-వా-౯-౨-౩.

త్తిలుమ్ ౧"భవాంస్తుసహవైదేహ్యా" ఎన్ఱుమ్ ౧"అహంసర్వం కరిష్యామి" ఎన్ఱుమ్ అవర్ ప్రార్థిత్తతు; అప్పడియే, ఆళ్వారుమ్ ౨ "అడిమైశెయ్ వార్ తిరుమాలుక్కే" ఎన్ఱుమ్ ౩ "కోలత్తిరుమామకళోడున్నైక్కూడ" ఎన్ఱుమ్-మిథునమే కైఙ్కర్యప్రతిసమ్బన్ధియాక వరుళిచ్చెయ్ తారిఱే: ఆకైయాలే, శ్రియఃపతియాన వెమ్బెరుమానుడైయ తిరువడిత్తామరైకళిల్ నిత్యకైఙ్కర్యత్తిలాసైయాలే కలఙ్గిన తిరువుళ్ళత్తైయుడైయరాన ఆళ్వార్ తిరువడికళిల్ ప్రేమమే తమక్కు నిరూపకమాకవుడైయరాయిరుక్కుమవరెన్గిఱతు. "మాయ్యాం ధవో మాధవః" ఎన్ఱు-మాధవ శబ్దత్తాలే శ్రియఃపతిత్వమ్ సిద్ధమాకైయాలే, శ్రీశబ్దమ్ ఔపచారికమ్. ౪ "శ్రీమాతవన్ కోవిన్దన్" ఎన్ఱు ఆళ్వారరుళిచ్చెయ్ త దివ్యసూక్తియైయుట్కొణ్డాయిఱ్ఱు ఇవరిప్పడియరుళిచ్చెయ్ తతు. ఉన్నైయవర్కు వైభవఙ్గళ్ తోన్ఱుకిఱవళవిల్, జ్ఞానభక్తివైరాగ్యఙ్గళైయుటైత్తాయ్ చొల్లుకైయన్ఱిక్కే, ఆళ్వార్ తిరువడికళిల్ సమ్బన్ధత్తైయిట్టు శొల్లుకైక్కూడ-౫"మాఱనడిపణిన్దుయ్ న్దవన్" ఎన్ఱు పిళ్ళైయముతనారరుళిచ్చెయ్ త దివ్యసూక్తియాయిఱ్ఱు. అబ్జ(శబ్దత్తాలే-దివ్యమఙ్గళవిగ్రహయోగమ్ శొల్లుకిఱతు. జలజశబ్దత్తాలే-తిరువడికళిల్ భోగ్యత్తైయైచ్చొల్లుకిఱతు. ద్వయశబ్దత్తాలే -౬ "ఉన్నిణైయడిత్తామరైకళ్" ఎన్గిఱపడియే-ఇరణ్డు తామరై

౧॥ రా-అ-౩౧-౨౫. ౨॥ తి-వా-౭-౫-౧౧. ౩॥ తి-వా-౬-౯-౩.
౪॥ తి-వా-౮-౨-౭. ౫॥ రా-నూ-౧, ౬॥

ప్పావై ఒఴుజ్గుపడనిఱ్ఱైత్తున్నైత్తాప్పోలే ఝురక్కు అశేర్త్తియమ్
క్కై చ్చొల్లుకిఱతు. సేవాశబ్దత్తాలే-శేషవృత్తియై చ్చొల్లుకిఱతు.
నిత్యశబ్దత్తాలే - ౧"ఒఴివిల్ కాలమెల్లామ్" ఎన్ఱపడియే ఇతు
తాన్ యావదాత్మభావియెన్నుమిడమ్ శొల్లుకిఱతు. ఇతుతాన్
౨ "ఉడనాయ్మన్ని వఴువిలావడిమైశెయ్యవేణ్డుమ్" ఎన్ఱు
శొన్న, సర్వదేశత్తిలుమ్ సర్వకాలజ్గళిలుమ్ సర్వావస్థైకళిలుమ్
పణ్ణక్కడవ సర్వవిధకైజ్కర్యజ్గళుక్కు ముపలక్షణమ్. ఏవంవి
ధమానకైజ్కర్యత్తై ప్పెఱవేణుమెన్నుమ్ ప్రేమపారవశ్యత్తాలే
యాయిఱ్ఱు ౩"శిన్దైకలజ్గి త్తిరుమాలెన్ఱఴైక్క" ఎన్ఱు † ఇవర్
కూప్పిట్టతు; నాడజ్గ అన్నపానాదికళుక్కు వాయ్పులఱ్ఱికూ
ప్పిడానిఱ్క, కైజ్కర్యత్తాలల్లతు శెల్లామల్ కూప్పిట్టమాక్కఱ
ఇవర్పడి ఉభయవిభూతియిలుమ్ వ్యాప్తమాయిఱ్ఱైయా
లే; ఇప్పడియిఱుక్కిఱ ఆఴ్వారుడైయ స్వభావత్తిలే విద్ధరాయ్,
ఇవరుడైయ తిరువడికళిలే నిరవధిక ప్రేమయుక్తరాయాయిఱ్ఱు.
ఎమ్పెరుమానారిరుక్కుమ్పడి. (కామాదీత్యాది) భగవత్కైజ్క
ర్యవిరోధియాన శబ్దాదివిషయప్రావణ్యరూపమాన కామనుమ్
ఆదిశబ్దసజ్గృహీతజ్గళాన భగవదేకరక్ష్యత్వవిరోధియానఅర్థతృష్ణై
యుమ్ తదేకశేషత్వవిరోధియాన అహజ్కారముమ్ ముతలాన
దుర్గుణజ్గళై, తమ్ముడైయ తిరువడికళి లాశ్రయిత్తవర్కళుక్కు,

౧॥ తి-వా-౩-౩-౧. ౨॥ తి-వా-౩-౩-౧.
౩॥ తి-వా-౯-౮-౧౦. † "ఎన్ఱిట్టు" ఎన్ఱు ౨ ప్రతికోశజ్గళ్.

్వపదేశానుష్ఠానఙ్గళాలుమ్ స్వకటాక్షవిశేషాదికళాలుమ్ సహా నమాకప్పోక్కుమవరైనై. (రామానుజమ్) ౧‘‘నచేద్రామాను జేత్యేషా చతురాచతురక్షరీ। కామవస్థాంప్రపద్యన్తేజన్తవోహన్త మాదృశః’’ ఎన్ఱు అత్తివృద్ధైయారీడుపడుమ్బడి, మోక్షహేతు వాన తిరునామత్తైయుడైయవరైనై. (యతిపతిమ్) జితేన్ద్రియ రానసన్న్యాసికళుక్కుత్తలైవరానవరైనై. ఇత్తాల్ కీళ్చ్చొన్న శ్రితదోషనివర్తకత్వత్తుక్కుడియాన గుణయోగమ్ శొల్లుకిఱతు. (ప్రణమామి) ఎన్గిఱమాత్రమేయన్ఱిక్కే (మూర్ధ్నా-ప్రణ మామి) ఎన్గిఱతు-విషయవైభవత్తైయనుసన్ధిత్తు మానసమాన * ప్రభావమాత్రత్తిల్ నిల్లైక్కయన్ఱిక్కే, తమ్ముడైయ వాదరాతిశ యత్తాలే నిర్భరరాయ్ తిరువడికళిలే తలైయైమడుక్కిఱారెన్ను మడన్గోళ్.

తాత్పర్యము.—సకలపురుషార్థప్రదమై కమలకుసుమమువలె వికాస సౌందర్యాదిగుణసంపన్నమై పరమప్రాప్యమయిన శ్రియఃపతియొక్క శ్రీపాద ద్వంద్వమందు కరణత్రయముచే ననవరతముఁ జేయఁదగిన సకలవిధకైంకర్యములం దతిప్రీతియుక్తులై, భగవద్విరోధులైనకుదృష్టులను స్వప్రబంధముచే నిరసించిన నమ్మాళ్వార్ల చరణారవిందమందుభక్తియుక్తులై, తమ్మునాశ్రయించినభాగవతులకు, కైంకర్యవిరోధులైనఅహంకార మమకార కామ మోహాది సకలదోషములను హరించువారై, జితేన్ద్రియులైనయతులకు సార్వభౌములైయున్న ఎమ్బెరుమానార్లను సాష్టాంగముగ నమస్కరించుచున్నాను. అని మణవాళమామునులు మఙ్గళాచరణము సేయుచున్నారు.

౧॥ ఆళ్వానరుళిచ్చెయ్తముక్తకమ్. * ప్రణామ.

అవ.—ఇప్పడి తుడజ్గినస్తోత్రమ్ నిర్విఘ్నమాక త్తలైక్కట్టుకై క్కాక అవర్ తిరువడికళై యాశ్రయిత్తు అత్తాలేనిజ్ఞమ్పెఱ్ఱవరాయ్ క్కొణ్ణు, ఎమ్బెరుమానారుడైయ భగవద్భాగవతవిషయ ప్రేమపౌష్కల్యత్తైయుమ్ ఆశ్రితజనజ్గళుక్కు చరమప్రాప్యరాయిరుక్కుమపడియైయుమ్ శ్శొల్లి సాదరమాక వేత్తుకిఱార్.

శ్రీరజ్గరాజచరణామ్బుజరాజహంసం
శ్రీమత్పరాజ్కుశపదామ్బుజభృజ్గరాజమ్।
శ్రీభట్టనాథపరకాలముఖాబ్జమిత్రం
శ్రీవత్సచిహ్నశరణం యతిరాజమీడే॥ ౨॥

అర్థము.—శ్రీరజ్గరాజ, చరణా, ఉమ్బుజ, రాజ, హంసమ్ - శ్రీరజ్గనాథునియొక్క, శ్రీపాదములనెడు, తామరసపుష్పమందు, రాజహంసమైయుండువారును, శ్రీమ, త్పరాజ్కుశ, పదా, ఉమ్బుజ, భృజ్గరాజమ్ - (భగవదనుభవమనెడు) సంపత్తును నిత్యము గాఁగల, నమ్మాళ్వార్లయొక్క, శ్రీపాదములనెడి,కమలకుసుమమునందు, గండుతుమ్మెదయైవెలయువారును, శ్రీభట్టనాథ, పరకాల, ముఖా,ఉబ్జమిత్రమ్- పూజ్యులైన, పెరియాళ్వార్లయొక్కయు, తిరుమజ్గైయాళ్వార్లయొక్కయు, ముఖములనెడు, పద్మమునకు, సూర్యుఁడై వెలుఁగువారును, శ్రీవత్స చిహ్నశరణమ్ - కూరత్తాళ్వానుకు ప్రాప్యభూతులునైన, యతిరాజమ్ - ఎమ్బెరుమానార్లను, ఈడే - స్తుతించుచున్నాను.

వ్యా.—(శ్రీరజ్గరాజేత్యాది) భగవద్విషయత్తిల్ వన్దాల్ †వెళ్లియానఅంశత్తైక్కళిత్తు సారమానఅంశత్తిలేయాయ్ త్తిరుప్పతు. పరవ్యూహాజ్గళ్ నిత్యముక్తర్కక్కుమ్ ముక్తప్రాయర్కక్కుమ్

† వెళిలు - అస్సారమ్.

ముకజ్గొడుక్క అవిడమ్మాకైయాలుమ్, విభవాన్తర్యామిత్వజ్గళ్
పుణ్యమ్పణ్ణినార్కుక్కుమ్ ఉపాసకర్కుమ్ ముకజ్గొడుత్తు నిఱ్క
అనిలైయాకైయాలుమ్, అవ్వానిలైకళుక్కు ఓరోకుఱైకళుణ్డు;
౧ "అడియోముక్కే యెమ్బెరుమానల్లిరో" ఎన్ఱు పరత్వాదిక
ళుక్కుళ్ళాకాత ‡ పిత్తాడర్కుమ్ ముకజ్గొడుత్తు నిఱ్కుమ్
అర్చావతారత్తుక్కుచ్చొల్లలావతోరు కుఱైయిల్లైయే !. ఇప్పడి
నీర్మైక్కెల్లైనిలమాన అర్చాస్థలజ్గళుక్కెల్లామ్ వేఱ్పట్టాన కోయి
ల్ నిలైయిలేయాయిఱ్ఱు ఎమ్బెరుమానార్ §ఆళ్వజ్గాల్ పట్టిరుప్పతు.
ఆకైయాలే, పెరియపెరుమాళ్ తిరువడికళిల్ మిక్క భోగ్యతైయై
యనుభవిత్తు సరససఞ్చరణమ్పణ్ణుమ్బడి శొల్లుకిఱతు. పరమపదై
శ్వర్యత్తైయుమ్ †శితాజ్గీక్కుమ్పడియాన విభవైశ్వర్యత్తైయుమై
త్తాయ్, ౨ "రతింగతః" ఎన్నిఱపడియే సర్వజ్ఞానసర్వేశ్వరనై
యుమ్ స్వభోగ్యత్తైయాలే ఆళ్వజ్గాల్ పడుత్తుమ్పడి నిరతిశయ
భోగ్యమానతిరువరజ్గత్తిరుప్పతియై ౩ "అరజ్గమాలి" ఎన్నిఱపడియే
స్వాధీనమాకవాణ్డుకొణ్డుపోరుకైయాల్ వన్దపెరుమైయైయుడైయ
౪ *అరజ్గత్తమ్మాతిరుక్కమలపాతత్తిల్ అలైయెఱికిఱ మధు
ప్రవాహత్తిలే శిఱకడిక్కొణ్డువర్క్కిఱ హంసశ్రేష్ఠమాయుళ్ళ
వరైయెన్నై. ౫ "పొన్నరజ్గమెన్నిల్ మయలే పెరుకు మిరామా

§ఆళ్వజ్గాల్ పడుకై-మగ్నమాకై, అత్తావతు-ఈడుపడుకై. †శితాజ్గీక్కై-శజ్గొచిప్పిక్కై. ౧ తి-మొ-౪-౯-౫. ౩॥ తి-మొ-౭-౩-౪. ౫॥ రా-నూ-౩౫.
౨॥ శ్రీరజ్గమాహాత్మ్య. ౪॥ అమల - ౧. ‡ పిత్తాట్టార్కు.

నుర్గ" ఎన్నుమ్పడియుత్తే ఇద్దేశత్తిలివర్కుణ్డాన ప్రావణ్యమ్. (శ్రీమత్ప్రరాజ్యశ్చేత్యాది) ఇనిభాగవతవిషయత్తిలుమ్ వన్దాల్, స్వయత్నత్తాలే ఈశ్వరనై ప్పెఱప్పార్కుముపాసకరైయుమ్, ప్రపత్తియిలే అన్వయిత్తిరుక్కచ్చెయ్తే తఙ్గళ్ స్వీకారత్తైసాధనమాకక్కొళ్ళుమవర్కళైయుమ్, అవనేయుపాయమాకక్కొళ్ళానిఱ్క చ్చెయ్తేయుమ్ పెఱ్ఱుపోతు పెఱుకిఱోమెన్ఱు ఆఱియిరుక్కుమవర్కళైయుమ్ కణ్డిత్తు, "ప్రాప్యప్రాపకఙ్గళిరణ్డుమవనే" ఎన్ఱధ్యవసిత్తు, "ఇప్పోతే పెఱ్ఱనుభవిక్కవేణుమ్" ఎన్నుమభినివేశత్తాలే కణ్ణుమ్ కణ్ణీరుమాయ్ త్తుడిక్కుమ్పడియాన ఆర్త్తియైయుడైయరాయ్, పరవ్యూహాది స్థలఙ్గళిఱ్కాట్టిల్ ౧ "కణ్డియూరరఙ్గమ్" ఇత్యాదిప్పడియే-కోయిల్ తుడక్కమాన అర్చావతార స్థలఙ్గళిలే ఆళ్ఙ్గాల్ప్పట్టిరుక్కు మాళ్వార్కళళవిలే యాయిఱ్ఱు త్తిరువుళ్ళమూన్ఱియిరుప్పతు. ఆకైయాలే, కైఙ్కర్యాభినివేశమాకిఱ స్వరూపానురూపమాన సమ్పత్తైయుడైయరాయ్, నిరఙ్కుశస్వాతన్త్ర్యనాన ఈశ్వరనైయుమ్ ౨ "ఈశ్వరోహమ్" ఎన్ఱిరుక్కుమ్ సంసారికళైయుమ్ స్వసూక్తివిశేషఙ్గళాలే వశీకృతరాయ్ త్తఙ్గళ్ శీయ్కుమ్పడి పణ్ణుకైయాలే పరాఙ్కుశరెన్నుమ్ తిరునామత్తైయుడైయరాయిరుక్కిఱ, ఆళ్వార్కళిల్ తలైవరాన నమ్మాళ్వారుడైయ పరమభోగ్యమానతిరువడికళిల్ భోగ్యతానుసన్ధానమే నిత్యజీవనమాకవుడైయవరైనై, కీళ్

౧ తి-కు-౧౯. ౨ శ్రీ-గీ-౧౬-౧౪.

"పరాఙ్కుశపాదభక్తమ్" ఎన్ఱు - అవర్ తిరువడికళిలే ప్రేమత్తై యుడైయరానమాత్రమ్ శొల్లిల్లైః ఇఙ్గు, అన్దప్రేమానురూప మాక వవర్ తిరువడికళిల్ భోగ్యత్తైయుళ్ పుక్కనుభవిక్కుమ్పడి శొల్లుకిఱతు. అల్లాతవాళ్వార్ కళిత్తాట్టిల్ నమ్మాళ్వారుక్కు జ్ఞాన వ్యాప్తి తోన్ఱ, అవర్ కళోడే కూడవనుసన్ధిక్కు అనూత్రమ్ పోరాతెన్ఱు తనియే ముఖ్యనుసన్ధిత్తార్; ఇప్పోతు, అవర్ కళోడేకూడవనుసన్ధిత్తకుళుకిఱార్; పెరియపిరాట్టియారై అల్లాత నాయ్చ్చిమారోడేకూడవనుసన్ధియానిక్కుచ్చేయ్తేయుమ్మున్దు అవే ౧"శ్రియ పతిః" ఎన్ఱు అవళ్ వ్యాప్తితోన్ఱ ఉడైయావరనుసన్ధిత్తపళినాప్పోలే. అల్లాత వాళ్వార్కళివర్ కుక్కు అవయవభూతరెన్నుమ్పడియుఱ్ఱైవరుడైయనేర్మ్.(శ్రీభట్టనాథేత్యాది) మఙ్గళాశాసనరూపమాన వైశ్వర్యత్తైయుడైయరాయ్ బ్రాహ్మణోత్తమరాన పెరియాళ్వారుడైయవుమ్, బాహ్యకుదృష్టికళాకిఱ ప్రతిపక్షఙ్గళుక్కు మృత్యుభూతరాన తిరుమఙ్గైయాళ్వారుడైయవుమ్, తిరుముకమణ్డలమాకిఱ తామరైకళై అలర్త్తుమాదిత్యనెన్నై. ౨"అళుమాళార్" ఎన్ఱిఱుక్కుఱ తనిమైతీర ఆళ్ శేర్త్తరుళుకైయాలుమ్, బాహ్యకుదృష్టికళైక్కుడైదుత్తు ప్పోకడుకైయాలుమ్, ఇవర్గళైక్కణ్డాపోతే అవర్ కళ్ ముకమ్మలర్న్దపడి.(శ్రీవత్స చిహ్నశరణమ్) కిళ్, "ఆత్మపదాశ్రితానామ్ - కామాదిదోష హరమ్" ఎన్ఱు-సామాన్యేన, తిరువడికళై యాశ్రయిత్తవర్ కళుక్కు

౧॥ శ్రీగీతాభాష్యమ్.　　౨॥ తి - వా. ౮ - 3 - 3.

ఉపాయ భూత రెన్ను మిడమ్ శొల్లిన్ఱు ; ఇజ్ఞు, అవర్కళెల్లారు మొరుతట్టుమ్ తామొరుతట్టుమామ్పడియాన వేణ్ఱైయుడైయ రాయ్ శిష్యాచార్య క్రమత్తుక్కు సీమాభూమియాన కూరత్తాళ్వానుక్కు ప్రాప్యప్రాపకజ్గళిరణ్డుమ్ తామేయాయిరుక్కుమ్పడి· శొల్లుకిఱతు. (యతిరాజమీడే) ఇప్పడిఆళ్వార్కళుకన్దవిషయమాన పెరియపెరుమాళ్ళవిలుమ్ ౧* ముకిల్వణ్ణనడియై యడైన్దరుళ్ శూడియుయ్న్ద ఆళ్వార్కళ్ విషయత్తిలుమ్ తత్తద్విషయానురూపమాన ప్రేమపూర్త్తియైయుడైయరాయ్, ఆశ్రితర్క్కు ప్రాప్య ప్రాపక భూతరుమా యిరుక్కు మవరైత్తు స్తుతిక్కిఱేనెన్నై.

తాత్పర్యము.—పరవ్యూహాదులవలెఁ గాక సర్వజనుల కత్యంతసులభుఁడై శ్రీరఙ్గమునందుఁ బవ్వళించిన నమ్పెరుమాళ్లయొక్క శ్రీపాదపద్మములందు, తామరస పుష్పముయొక్క భోగ్యత ననుభవించు చున్న రాజహంసమువలె నతిప్రవణులై, భగవదేకప్రవణులైన నమ్మాళ్వర్లయొక్క పదకమలములందు, కమలకుసుమమందలి తేనె ననుభవించుచున్న తుమ్మెదవలె నత్యాసక్తులై, కూరత్తాళ్వానుకు ప్రాప్యప్రాపకభూతులైన ఎమ్బెరుమానార్లను నేను స్తోత్రముఁ జేయుచున్నానని ఎమ్బెరుమానార్లయొక్క భగవద్భాగవతనిష్ఠను, ఆశ్రితులకుఁ బ్రాప్యులైయున్నవిధమును ప్రసాదించిరి.

అవ.—"నమ్పెరుమాళ్‌ఆ గినార్క్కు ప్రాప్యప్రాపకముమ్‌నామేయాకచ్చొన్నీరే, నమ్పెరుమాళ్‌ గ్గినిఱ్కిఅవుమక్కుమితొవ్వాతో?" ఎన్న ఎమ్బెరుమానార్క్కు త్తిరువుళ్ళమాక; ఎనక్కుజ్ఞనన్ను, దేవర్ తిరువడికళే ప్రాప్యముమ్ ప్రాపకముమెన్నుపజ్ఞియిరుక్కుమ్ కూరత్తా

౧॥ తి - వా - ౭ - ౨ - ౧౧.

ర్వాక్ ముతలానవర్ కళ్ తిరువడికళే ప్రాప్యముమ్ ప్రాపకముమాక ప్పఱ్ఱియిరుక్కుమవనాక వేణుమ్ ఎన్ఱు ఎమ్పెరుమానార్ తిరువడి కళిలే ప్రార్థిత్తరుళుకిఱార్.

వాచా యతీన్ద్ర మనసా వపుషా చ యుష్మ
త్పాదారవిన్దయుగళం భజతాం గురూణామ్ ।
కూరాధినాథకురుకేశముఖాద్యపుంసాం
పాదానుచిన్తనపరస్సతతం భవేయమ్ ॥ ౩॥

అర్థము.—యతీన్ద్ర - ఓ! యతిశ్రేష్ఠులైనవారా! వాచా - వాక్కు చేతను, మనసా - మనస్సుచేతను, వపుషాచ - శరీరముచేతను, యుష్మత్, పాదాఽరవిన్ద, యుగళమ్ - దేవరవారియొక్క, చరణాఽరవింద, ద్వంద్వ మును, భజతామ్ - ఆశ్రయించువారును, గురూణామ్-ఆచార్యులునైన, కూరా ధినాథ, కురుకేశ, ముఖా, ఆద్య, పుంసామ్-కూరత్తాళ్వాను, తిరుక్కురుక్తై ప్పిరాన్ పిళ్ళాను, మొదలగు, పూర్వ, పురుషులయొక్క, సతతమ్ - ఎల్లప్పు డును, పాదా,ఽనుచిన్తనపరః - శ్రీపాదములను, ధ్యానించుటయం, దాసక్తుం డనుగా, (అహమ్- నేను,) భవేయమ్ - కాఁగలను. ౩.

వ్యా.-(వాచాయతీన్ద్రేత్యాది) ౧"ప్రత్యక్షేగురవస్తుత్యాః" ఎన్గిఱపడియే - భగవద్విషయత్తుక్కు ఉపకారకరానవాచార్యర్ కళై స్తుతిక్కైక్కుమ్ స్మరిక్కైక్కుమ్ వణఙ్గుకైక్కుమాయిఱ్ఱు ఇవనుక్కు వాఙ్మనస్కాయఙ్గళై అడియిలే యుణ్డాక్కిఱ్ఱు. ౨ "విచిత్రాదేహసమ్పత్తిః" ఇత్యాదిప్పడియే-సర్వేశ్వరన్ తన్నై యాశ్రయిక్కైక్కొడుత్త కరణఙ్గళై క్కొణ్డు అన్యపరరాయ్ త్తిరి

౧॥ ౧॥ విష్ణుతత్త్వమ్.

కిఱపివ్విభూతియిలే, భగవత్సమాశ్రయణోపాత్రత్తిలే తువళక్కై యణ్ణిక్కే అత్తైయుమ్ ప్రథమావధియెన్ఱు కరుత్తు చరమావధి యాన ఆచార్యవిషయత్తిలే కరణత్రయత్తైయుమ్ వినియోగిక్క వ్వడియాన వేణ్డుముడైయవివర్కళుమ్ శిలరే! ఎన్ఱువిద్ధరాయ్, అవర్కళ్ తిరువడికళై ప్పణిగిఱార్. (వాచా) ౧"వాయవనై యల్లతు వాழ்త్తాతు" ఎన్ఱు ప్రథమపర్వనిష్ఠర్ భగవద్విష యమల్లతు మఱ్ఱొరు విషయత్తైయేత్తాతాప్పోలే, ఇవర్కళుమ్ వకుత్తవిషయమొழிయ మఱ్ఱొన్ఱైయేత్తాతపడి. అవర్కళుక్కు వ్యావృత్తమ్ దేవతాన్తరమ్; ఇవర్కళుక్కు భగవద్విషయమ్. ౨"నావకారియమ్" ఎన్ఱవర్కళితే ఇవర్కళ్. (మనసా) 3 "మనఃపూర్వో వాగుత్తరః" ఎన్గిఱ నియమమిల్లైయాయిత్తి వర్కళుక్కు. వాయ్తిఱక్క ఇవ్విషయత్తిల్లల్లతు వాయ్తిఱవా తాప్పోలే నెఞ్జుక్కుమ్ విషయమతువల్లతిల్లైయాయిత్తివర్క ళుక్కు. తిరుక్కోట్టియూర్ నమ్బియై "ఉమక్కు ధ్యానత్తుక్కు విష యమేతో?" ఎన్ఱు కేట్టపిన్బు, అవర్ళిచ్చెయ్త వార్త్తైయై నినైప్పతు. (వాచా-మనసా వపుషా చ) ఎన్ఱు-కరణఙ్గళుక్కు త్తని త్తనియుణ్డాన ప్రావణ్యమ్ శొల్లుకిఱతు. (యుష్మత్పాదారవిన్దయుగళం భజతామ్) ఇవర్కళ్ † వేప్పఙ్గుడినీరిరుక్కుమ్పడి. ఇవ్వాత్మావుక్కు వకుత్తశేషి

౧॥౧-౮-౧౧. ౨॥పె ఆ-తి-౪-౪-౧. 3॥యజు-వే-కాం-౬, ప్ర-౫, పం.3.

† వేప్పఙ్గుడినీర్ - వేప్పమ్బట్టైకషాయమ్; ఇతువ్యఙ్గ్యోక్తి,

యాన దేవరుడైయ, నిరతిశయభోగ్యమాయ్ శేర్ త్తియ్యుక్కై యుడై త్తాన తిరువడికళై ప్రాప్యమాకవుమ్ ప్రాపకమాకవుమ్ నిర న్తరమాక సేవిక్కుమవర్ కళుడైయ. ౧ "నిత్యంయదీయ చరణౌ శరణంమదీయమ్" ఎన్ఱు - ఆచార్యన్తిరువడికళే ప్రాప్య ముమ్ ప్రాపకముమెన్నుమత్తై పరమాచార్య రరుళిచ్చెయ్ తారిఱే. తిరువడిక్కళై వాక్కాలే భజిక్కై - యావతు- తద్దై వ లక్షణ్యత్తై ప్పేశుక్కై; మనస్సాలే భజిక్కై యావతు - తిరు వడికళై నెఞ్జాలే నినైక్కై; శరీరత్తాలే భజిక్కై యావతు - * ప్రణామాదికళ్ విషయమాక్కుక్కై. (పాదానుచిన్తన పరస్స తతంభవేయమ్) అవర్ కళ్ దేవరుడైయ తిరువడికళై అన వరతానుసన్తానమ్ పణ్ణుమాప్పోలే, ఇవ్వనుసన్ధానమ్ కాదాచిత్క మాక్కై యన్ఱిక్కే నిత్యమాక వేణుమెన్గిఱార్. అనుచిన్తనమ్-అను స్మృతించిన్తనమ్ ఎన్ఱుకొళ్ళుమ్బోతు, సతతశబ్దమ్ సఙ్గతమాకాతు; (అను) హితార్త్థత్తిలేయాయ్, ౨ "కృష్ణానుస్మరణమ్" ఎన్గిఱ విడత్తిఱ్పోలే తద్విషయశేషత్వానుసన్ధానత్తై చ్చొల్లుకిఱతు. 3 "ఉన్ఱతొణ్ణర్ కళ్కు- అన్బుడైయ్యదుకుమ్మడి ఎన్నై ఆయాక్కియ జ్ఞానత్తై" ఎన్నవర్ధత్తై చ్చొల్లుకిఱతు. ఇవర్ క్కు-ప్పృషయత్తి లుణ్డాన భావబన్ధత్తై లూసం, అవర్ చరమత్తిలేప్రార్థిక్కై, ప్రథమత్తిలే ప్రార్థిక్కుమ్పడియాయిఱ్ఱు. 3.

౧॥ స్తోత్రరత్నమ్-౨. ౨॥ వి. పు-౨-౬-౩౮. ౩॥ రా-నూ-౧౦౭.

తాత్పర్యము:- ఓ! యతిసార్వభౌమా! దేవరవారియొక్క పరమభోగ్యమైన శ్రీపాదద్వంద్వమును, స్తుతించియు ధ్యానించియు నమస్కరించియు ఇట్లు కరణత్రయముచే సకలవిధ కైఙ్కర్యములనుఁ జేయుచున్న, కూరత్తాళ్వాను, తిరుక్కురుకైప్పిరాన్ పిళ్ళాను మొదలగు పూర్వాచార్యుల శ్రీపాదములను నేననవరతము ధ్యానించి తదేకపరుఁడనయ్యెదనని తమకు ఎమ్బెరుమానార్ల సంబన్ధముకలవారియందుఁ బ్రావణ్యమును గోరుచున్నారు.

అవ.- ఎమ్బెరుమానార్ తిరువడికళుక్కు ఇప్పడి అవినాభూతరాయ్ అవరైయల్లదఱియాద కూరత్తాழ్వాన్బోల్వారుడైయ తిరువడికళిలే శేషత్వత్తైయుమ్ ప్రార్థిత్తరుళి, అవర్కళిలూఱ్ఱత్తాలే, అవర్కళుకన్ద విషయమాన ఎమ్బెరుమానార్ తిరువడికళిలే కరణత్రయముమ్ ప్రవణమామ్పడి పణ్ణియరుళవేణుమెన్ఱు అవరై ప్రార్థిత్తరుళుకిఱార్.

నిత్యం యతీన్ద్ర తవ దివ్యవపుస్స్మృతౌ మే
సక్తం మనో భవతు వాగ్గుణకీర్తనేఽసౌ ।
కృత్యం చ దాస్యకరణే తు కరద్వయస్య
వృత్త్యన్తరేఽస్తు విముఖం కరణత్రయంచ ॥ ౮॥

అర్థము.—యతీన్ద్ర - ఓ! యతిసార్వభౌమా! మే - నాయొక్క, మనః - మనస్సు, తవ - దేవరవారియొక్క, దివ్య, వపు, స్స్మృతౌ - అప్రాకృతమైన తిరుమేనియొక్క, స్మరణమందు, నిత్యమ్ - ప్రతిదినమును, సక్తమ్ - ఆసక్తికలది, భవతు - అగుఁగాత; అసౌ - ఈ, వాక్ - వాగిన్ద్రియము, తవ - దేవరవారియొక్క, గుణ, కీర్తనే - గుణములను, స్తుతించుటయందు, సక్తమ్ - ఆసక్తమై, భవతు - అగుఁగాత; కరద్వయస్య - రెండుచేతులయొక్క, కృత్యంచ- వ్యాపారములను, తవ - దేవరవారికి, దాస్య, కరణే- కైఙ్కర్య

ముఁజేయఁటయందు, సక్తమ్ - ఆసక్తము, భవతు - అగుఁగాత; కరణత్ర
యంచ - మూడుకరణములును, వృత్త్యన్తరే - వ్యాపారాన్తరమందు, విముఖ
మ్ - పరాఙ్ముఖము, అస్తు - అగుఁగాత.　　　౪.

వ్యా.— (నిత్యంయతీన్ద్రేత్యాది) (మే - మనః - తవదివ్య వపుస్స్మృతౌ - నిత్యమ్-సక్తమ్ - భవతు) అనాదికాలమ్ ఇతర విషయఙ్గళిలే పఱ్ఱికిప్పోన్ద వెన్నుడైయమనస్సానతు, దేవరుడైయ దివ్యమఙ్గళ విగ్రహత్తిలే సర్వకాలముమ్ మఱ్ఱువిషయాన్తరస్మర ణత్తుక్కిడమాకాతపడి నన్ఱాకచ్చేయ్వతాకవుమ్. ౧"ఉన్దన్ మెయ్యి ల్పిఱజ్గియ శీరన్ఱి నేన్దిలేన్" ఎన్ఱుఅపడియే - మనస్సుక్కు శుభా శ్రయమాన అవలమ్బనమ్ దేవరుడైయ దివ్యమఙ్గళ విగ్రహమే యాకవేణుమెన్ఱు. (వాగ్గుణకీర్తనేసా) ఇతుక్కుమున్బు దుర్విష యఙ్గళై జల్పిత్తుప్పోన్దవాక్కు, దేవరుడైయ కల్యాణగుణఙ్గళై వర్ణిత్తుక్కొణ్డు పేశుకైయిలే సక్తమాకవేణుమెన్ఱు. (కృత్యంచే త్యాది) అన్యవిషయఙ్గళుక్కు నిహీనవృత్తిశేయ్తు పోన్దకైకళిర ణ్డుక్కుమ్ కృత్యమ్, దేవరుడైయ తిరువడికళిల్ నిత్యకైఙ్కర్య మాకవతాక. (వృత్త్యన్తరేస్తు విముఖమిత్యాది) దేవర్ విషయ త్తిలేకరణత్రయముమ్ అభిముఖమానాలుమ్ విషయాన్తరఙ్గళిల్ వైముఖ్యమిల్లాతపోతు ఇతు నిలైనిల్లాతెన్ఱుపార్త్తు, పుఱమ్బా న వైలక్షణ్యత్తైయుడైయ హేయవిషయఙ్గళై నినైక్కై శొల్లుకై తొఴుకైయాకిఱ వ్యాపారత్తిల్ నిన్ఱుమ్ కరణత్రయ

ముమ్ ముఖమ్ మాఱువతాక. ఇత్తాల్ - ౯“ నైయుమ్ మనముఙ్ కుణఙ్గళై యున్ని” ఇత్యాదిప్పడియే-కరణత్రయత్తుక్కుమ్ ఎమ్బెరుమానార్ విషయత్తిల్ ప్రావణ్యత్తై ఇతరనివృత్తిపూర్వకమాః ప్రార్థిత్తరుళి నారాయిన్ఱ్రు. ౪

తాత్పర్యము.—ఓ! స్వామీ! ఇదివఱలో అన్నపానాది విషయాన్తరము లందాసక్తమైన నామనస్సు ఇకమీఁద దేవరవారియొక్క అప్రాకృత దివ్య మంగళ విగ్రహమును ధ్యానించునట్లును, దుర్విషయములను వ్యవహరించి కాలమును వ్యర్థముగఁ బోగొట్టిన నావాక్కు ఇఁకమీఁద దేవరవారి కల్యాణగుణములను బొగడునట్లును, చేయరాని వ్యాపారములను జేసి దగ్ధప్రాయములగు నా చేతులు ఇఁకమీఁద దేవరవారి చరణారవిందములందుఁ గైఙ్కర్యముఁ జేయునట్లును, ఇట్లు మనోవాక్కాయములు మూఁడును విషయాన్తరములను వదలి దేవరవారియందే తత్పరములగునట్లు ప్రార్థించుచున్నారము. ఈప్రార్థనను దేవరవారే నెరవేర్చవలయునని ఎమ్బెరుమానార్ల విషయమందు తమకుభక్తిని ప్రార్థించుచున్నారు. ౪.

అవ.—“ఎమ్బెరుమానే శేషియుమ్ ఉపాయముమ్ ఉపేయముమెన్ఱు శాస్త్రఙ్గళ్ శొల్లానిఱ్క, నీర్ నమ్మైయుమ్ నమ్ముడైయార్కై యుమ్ శేషికళు ముపాయభూతరుమాక చ్చొల్లానిన్ఱీర్, అతెన్గొణ్డు నీర్ శొల్లుకిఱతు”ఎన్ఱు ఎమ్బెరుమానార్కు నినైవాక; సకలశాస్త్రసారమానతిరుమన్త్రమ్ ఇతుక్కుమూలప్రమాణమ్, అతిల్ ప్రతిపాదిక్కిఱ అర్థత్తుక్కు అనురూపమాననిష్ఠైయైయుమ్ తత్ఫలమాన దేవర్ తిరువడికళై లనుభవత్తైయుమ్ తన్దరుళవేణు మెన్ఱు అపేక్షిక్కిఱార్.

అష్టాక్షరాఖ్యమనురాజపదత్రయార్థ
నిష్ఠాం మమాఽత్ర వితరాఽద్య యతీన్ద్ర నాథ।
శిష్టాగ్రగణ్యజనసేవ్యభవత్పదాబ్జే
హృష్టాఽస్తు నిత్య మనుభూయ మమాఽస్య బుద్ధిః॥

అర్థము.—యతీన్ద్ర - ఓ! యతిశ్రేష్ఠులైనవారా! నాథ - ఓ! స్వామీ! మమ - నాకు, అత్ర - ఈలోకమందే, అద్య - ఇప్పుడే, అష్టాక్షరాఽఽఖ్య, మనురాజ, పదత్రయా, ఽర్థ, నిష్ఠామ్ - అష్టాక్షరమనిపేరుగల, మంత్రములలో శ్రేష్ఠమైన తిరుమన్త్రముయొక్క, మూఁడుపదములయొక్క, అర్థములందు, స్థితిని, వితర - ఒసంగుము. అస్య - ఈ, మమ - నాయొక్క, బుద్ధిః - జ్ఞానము, శిష్టా, ఽగ్రగణ్యజన, సేవ్యభవ, త్పదాబ్జే - శిష్టులలోఁ బ్రధానులైనజనులచేత, భజింపఁదగిన, దేవరవారియొక్క, చరణారవిందములను, అనుభూయ - అనుభవించి, నిత్యమ్ - ప్రతిదినము, హృష్టా - సంతుష్టము, అస్తు - అగుఁగాత. ౯.

వ్యా.—(అష్టాక్షరేత్యాది) ౧ "ఓమిత్యేకాక్షరమ్। నమఇతి ద్వేఅక్షరే। నారాయణాయేతిపఞ్చాక్షరాణి। ఇత్యష్టాక్షరంఛన్దసాగాయత్రీచేతి" ఎన్ఱు - తిరుమన్త్రమ్ ఎట్టు త్తిరువక్షరమాయ్ మూన్ఱు పదమాయిరుక్కు మెన్నుమిడమ్ శ్రుతిసిద్ధమిఱే. మను శబ్దమ్ - మన్త్రవాచి. మనురాజమెన్ఱతు - మన్త్రరాజమెన్ఱపడి. తిరుమన్త్రత్తుక్కు రాజానాకైయావతు - వేదఙ్గళుమ్ ఋషికళుమ్ వైదిక పురుషర్కళుమ్ ఏకకణ్ఠమాక పరిగ్రహిక్కైయాలుమ్, అర్థపూర్త్తియాలుమ్, తానే స్వతన్త్రమాయ్ కొణ్డు

౧॥ నారాయణోపనిషది.

సకల ఫలఙ్గళైయుమ్ కొడుక్కవల్లదాకైయాలుమ్, ఉపాయాన్తరసహకారియాకైయాలుమ్, తన్నైయొழிన్ద వ్యాపకావ్యాపకసకలభగవన్మన్త్రఙ్గళిలుమ్ ఉత్కృష్టమాయిరుక్కుం. పదత్రయఙ్గళిల్ అర్థమావతు-ఆత్మావినుడైయ అనన్యార్హ శేషత్వమ్, అనన్యశరణత్వమ్, అనన్యభోగ్యత్వమ్, ఇవైకళుమ్; తత్ప్రతియోగియాన సర్వేశ్వరనుడైయ శేషిత్వశరణ్యత్వప్రాప్యత్వఙ్గళుమ్. అనన్యార్హశేషత్వాద్యాకారత్రయముమ్, తద్విషయత్తిల్పోలే తదీయవిషయత్తిలుమున్డాయిరుక్కవేణుమ్; అల్లైయిల్, తిరుమన్త్రఙ్గళ్[1] తిరుమఙ్గైయాழ்వారుమ్ ౧"నిన్తిరువెట్టెழுత్తుమ్ కఱ్ఱునాన్-ఉఱ్ఱతు ఉన్నడియార్క్కడిమై" ఎన్ఱు అరుళిచ్చెయ్తతు. ఇప్పడి సామాన్యేన తదీయర్కళెల్లామ్ తత్సమ్బన్ధముణ్డాకైయాలే, తదీయవిషయమాయ్ నిన్ఱుకొణ్డు అడియిలేతన్నైయఙ్గీకరిత్తరుళి ఇవ్వవస్థాపన్నాక్కిన సదాచార్య విషయత్తిలుమ్ శేషిత్వాది కళైయనుసన్ధిక్కక్కడవైయిల్లై; అల్లైయాల్, పదత్రయత్తిలుమ్ శొల్లుకిఱ అర్థఙ్గళిల్ చరమపర్వపర్యన్తమాననిష్ఠైయై, ఇతిలపేక్షైయైయుడైయవడియేనుక్కు, ఇవ్వర్థత్తిల్ రుచియుడైయార్క్కుడైయాత విప్రభూతియిలే యిప్పోతే తన్దరుళవేణుమ్. పెరువిడాయ్ప్పట్టు "తణ్ణీర్ తణ్ణీర్" ఎన్ఱు తుడిక్కుమవనుక్కు, ఇవ్విడత్తిలే ఇప్పోతే విడాయ్ తీర్క్కవేణుమిత్తే. "నీర్ నమ్మైయపేక్షిత్తాల్ ఇప్పడి ఉమ్ముడైయవపేక్షి

౧॥ తి-మొ-౫-౧౦-౩.

తమ్ శెయ్యవేణ్డుమ్ హేతువేణ?" ఎన్న ; శోల్లుకిఱతు - (నాథ) ఎన్ఱు. ఇత్తాలె యిల్ శొల్లాలావతొరు హేతువిల్లై, ఇవ్వాత్మావుక్కు వకుత్తశేషియాన దేవర్ "ఇతు నమ్ముడై యతన్ఱో" ఎన్ఱు ఇస్సమ్బన్ధమే హేతువాక చ్చెయ్ తరుళవేణుమెన్గై. (శిష్టేత్యాది) శిష్టరాకిఱార్ - జ్ఞానానుష్ఠానపూర్ణరాయ్ కర్ణాభివర్ణ్ణ ప్రాప్యరుచియైయుడై యవర్ కళ్, అవర్ కళుక్కు అగ్రగణ్యరాకిఱార్ - కూరత్తాழ్వాన్ పోల్ వార్; ఇప్పడియిరుక్కుమవర్ కళాలే నిరన్తరమను భవిక్కప్పడానిన్ఱాయిరుక్కిఱ, వకుత్తశేషియాన దేవరుడైయ పరమభోగ్యమాన తిరువడికళై, ఇన్ద ప్రాప్యమ్ శెఱావిడిల్ తరియాతపడియాన విన్దనెన్నుడైయ బుద్ధియానతు, యథామనోరథమనుభవిత్తుక్కళిప్పతాక. ౧ "ఉనతడిపోతిలొన్ఱ శిరామ్ తెళ్ళితే నుణ్ణమర్ న్దిడ వేణ్డనిన్ఱ పాలితువే - పోన్దెన్నెఞ్జెన్నుమ్ పొన్ వణ్డు" ఎన్నవర్థనైప్రార్థిప్పతు.
౯.

తాత్పర్యము.—యతిసార్వభౌములైన ఓ! స్వామీ! నేను, స్వస్వాతన్త్ర్యాన్యశేషత్వములను, స్వరక్షణమందుస్వాన్వయమును సాంసారికవిషయానురాగమును సవాసనముగ నశింపి, తిరుమంత్రములోఁ బదత్రయముచేఁ జెప్పఁబడుచుండు ననన్యార్హశేషత్వ అనన్యశరణత్వ అనన్యభోగ్యత్వములందే నిరతుండగునట్లును వేదములనే ప్రధాన ప్రమాణముగా నొప్పుకొని, అందులో నిర్ణయించి చెప్పఁబడినట్లాచరించుచున్న ఆస్తికాగ్రేసరులలో ముఖ్యులైన కూరత్తాழ్వాను మొదలైనవారిచే నాశ్రయింపఁదగిన దేవరవారి శ్రీపాదపద్మములను సంతతము ధ్యానించి కృతార్థుఁడ నగునట్లును దేవరవారను గ్రహింపవలయును.
౯.

౧॥ రా-నూ-౧౦౦.

అవ.— "ప్రాప్యరుచియైయుడైయరామ్ పులమ్బుళ్ళిలో జగలిల్ నశైయత్తక్రూరత్వాత్పోల్ వార్తో నమ్మై యను విక్కుమవర్కళాకచ్చొన్నీర్, అవర్కళై ప్పోలేయుమక్కు అన్నైయిర్ణ్ణుమ్ముణ్డో?" ఎన్న; ఏకదేశముమ్ ప్రాప్యరుచియత్తిరుక్కి అపడియైయుమ్, ఇతరవిషయరుచి కొణ్డువిట్టువళరుకిఅపడియైయుమ్ విణ్ణప్పమ్ శెయ్తు, ఇవైయిర్ణ్ణుక్కుమడియాన పాపత్తై పోక్కియరుళవేణుమెన్రు ప్రార్థిక్కిఱార్.

అల్పాఽపి మే న భవదీయపదాబ్జభక్తి
శ్శబ్దాదిభోగరుచి రన్వహ మేధతే హా ।
మత్పాపమేవ హి నిదాన మముష్య నాఽన్య
త్తద్వారయాఽఽర్య యతిరాజ దయైకసిన్ధో ॥౬॥

అర్థము —యతిరాజ - ఓ! యతిపతీ! మే - నాకు, భవదీయ, పదాబ్జభక్తిః - దేవరవారిదైన, చరణారవిందములలో, భక్తి, అల్పాఽపి - ఇంచుకేనియు, న - లేదు. అన్వహమ్ - ప్రతిదినమును, శబ్దాది, భోగరుచిః - శబ్దము మొదలగు,విషయములయొక్క, అనుభవమందు, ప్రీతి, ఏధతే-వర్ధిల్లుచున్నది. హా - కట్టా. అముష్య - దీనికి, నిదానమ్ - కారణము, మత్పాపమేవ - నాయొక్క పాపమే (యగుచున్నది). అన్యత్ - వేఱొకటి, న - (కారణము) కాదు. దయైకసిన్ధో - దయాగుణమునకుఁ బ్రధానసముద్రమైనవాఁడా! ఆర్య - ఓ! పూజ్యుఁడా! తత్ - (నాయొక్క) ఆపాపమును, వారయ - పోఁగొట్టుము.

వ్యా.— (అల్పాపిమేనేత్యాది) (భవదీయపదాబ్జభక్తిః - అల్పాపిమేన) దేవర్ తిరువడిత్తామరైకళిల్ పూర్ణభక్తియిల్లాత

మాత్రమన్ఱిక్కే, ఆత్యల్పభక్తియుమ్, ఇతరవిషయచపలనాన వెనక్కిల్లై. ఆనుకూల్యలేశమిల్లైయానాలుమ్ ప్రాతికూల్యనివృత్తి తానుణ్డాకిలుమామిత్తే, అతువుమిల్లైయెనక్కెన్గిఱార్ (శబ్దాదీ త్యాది) దేవరీర్ తిరువడికళిలనుభవత్తుక్కు విరోధియాన శబ్దాదివిష యానుభవశ్రద్ధై నాళ్తోఱుమ్ వర్ధిత్తువాయ్చ్చెల్లానిన్ఱతు, ఐయో!. ఇత్తాల్ - తృతీయపదార్థనిష్ఠావిరోధిశొల్లిఱ్ఱు. ఇవ్వర్థత్తుక్కు మడియేతెన్న (అముష్య-నిదానమ్-మత్పాపమేవహి) ఎన్గిఱార్; ప్రాప్తవిషయప్రావణ్యాభావత్తుక్కుమ్ అప్రాప్తవిషయప్రావణ్య త్తుక్కుమ్ కారణమ్, పాపియానవెన్నుడైయ దుష్కర్మమిత్తే. అవధారణత్తాలే- హేత్వన్తరత్తైక్కళిక్కిఱతు. హిశబ్దమ్-ఇవ్వర్థ త్తినుడైయ ప్రసిద్ధియైచ్చొల్లుకిఱతు. (నాన్యత్) ఈశ్వరస్వాత న్త్ర్యమితుక్కు హేతువన్ఱు, అవన్ ఉజ్జీవనత్తుక్కు కృషిపణ్ణుకిఱవ నాకైయాలే. "ఉమ్ముడైయ కర్మదోషత్తాలే వన్దతాకిల్ నమ్మాల్ శెయ్యలావతుణ్డో!" ఎన్న; ఎన్? శెయ్యలావతిల్లైయో! అత్తై అడియేనళవిల్ కిట్టాతపడి తక్కైక్కుమ్ వేణుమ్. "నామతుక్కు శక్త రో?" ఎన్న (ఆర్య) శెయ్యుమ్విరకెత్తైక్కు త్తెక్కవల్లీనిల్లైయో? (యతిరాజ) అడిస్ప పడి శెయ్యవల్లశక్తియిల్లైయో!-జితేన్ద్రియరాన సన్న్యాసికళుక్కు త్తలైవరానైయాలే అభిమానాన్తర్భూతను డైయ పాపత్తైప్పోక్కైక్కు శక్తియిల్ కుఱైయిల్లై. (దర్మై కసిద్ధ్యై) అన్దజ్ఞానశక్తికళై రక్షణోపయోగియాకనడత్తుమ్ కృపై

క్కుమ్ సఙ్కోచముణ్డో?. ౧ "అస్యదయైకసిన్ధోః" ఎన్ఱు విశేషజ్ఞర్ ఆళ్వాన్ పణిత్తపడియే కృపాప్రాచుర్యమ్. ఏకశబ్దత్తాలే- గుణాన్తరఙ్గళ్ తడవిప్పడిక్కవేణ్డుమ్పడి శొల్లుకిఱతు. ౬.

తాత్పర్యము.—ఓ! స్వామీ! పరమప్రాప్యమైన దేవరవారి శ్రీపాదమందించుకైన భక్తిలేనివాఁడనై యున్నాఁడను, ఇట్లానుకూల్యము లేకపోవుటయేఁగాక ప్రాకృతభోగములలోరుచికలవాఁడనైయుండెదను. నాయొక్క పాపమే, ఈప్రాతికూల్యమునకుఁగారణముగాని మఱియొకటికాదు. దేవరవారు నాయందుఁ దయచేసి యాపాపములను దొలఁగింపవలయును. ౬.

అవ.— ఇప్పడి యెమ్బెరుమానార్ తిరువడికళిల్ ప్రేమాభావత్తుక్కుమ్ ఇతరవిషయప్రావణ్యత్తుక్కుమ్ హేతువాన పాపత్తైప్పోక్కియరుళవేణుమెన్ఱు ప్రార్థిత్తవర్, మీళవుమ్, పదత్రయార్థనిష్ఠావిరోధికళాయ్ అనాదికాలమేపిడిత్తు పణ్ణిప్పోన్ద వక్రత్యకరణ భగవదపచారాదికళుమ్ ఇప్పోతుపణ్ణిప్పోరుకిఱ గురుమన్త్ర దేవతా పరిభవాదికళుమ్ తుడక్కమానవఱ్ఱై అనుసన్ధిత్తు, "ఇప్పడి దోషభూయిష్ఠనాన నాన్ దేవర్ తిరుమున్నేకూశాతేనిన్ఱు ఇత్తైవిణ్ణప్పమ్ శెయ్తేన్" ఎన్ఱు భీతరాయ్, తమ్ముడైయ మార్ఖ్యత్తై యనుసన్ధిత్తరుళుకిఱార్ మేల్ నాలుశ్లోకత్తాలే.

వృత్త్యా పశుర్నరవపుస్త్వహమీదృశోఽపి
శ్రుత్యాదిసిద్ధనిఖిలాత్మగుణాశ్రయోఽయమ్ ।
ఇత్యాదరేణ కృతినోఽపి మిథః ప్రవక్తు
మద్యాఽపి వఞ్చనపరోఽత్ర యతీన్ద్ర వర్తే ॥ ౭॥

౧ కూరత్తాళ్వానరుళిచ్చెయ్త తనియన్.

అర్థము.—యతీన్ద్ర - ఓ! యతిచక్రవర్తీ! అహంతు - నేనో, వృత్త్యా - వ్యాపారముచేత, పశుః - పశుప్రాయుఁడను. నరవపుః - మనుష్యశరీరముకలవాఁడుగాను న్నాఁడను. ఈదృశః అపి - ఇట్టివాఁడనయినప్పటికిని, అయమ్ - ఈమణవాళమామునులు, శ్రుత్యాదిసిద్ధ నిఖిలాత్మగుణాశ్రయః - వేదముమొదలగు గ్రంథములలో నిర్ణీతంబులైన సమస్తాత్మగుణముల కు నాశ్రయభూతులు, ఇతి - అని, ఆదరేణ - ప్రీతితో, కృతినః అపి-(భగవత్సమ్బన్ధమను) భాగ్యముగలవారును, మిథః-ఒకరికొకరు, ప్రవక్తుమ్-చెప్పునట్లు, అత్ర-ఈలోకమందు, అద్యఅపి - ఇప్పుఁడును, వఞ్చనపరః - మోసకాఁడనై, వర్తే - ఉన్నాఁడను. ౭.

వ్యా.—(వృత్త్యాపశురిత్యాది) శాస్త్రాభ్యాసాదికళుక్కు యోగ్యమాన మనుష్యజన్మత్తిలే పిఱక్కైయాలుమ్, తద్విరుద్ధమాన వకృత్యాదికళిలే తన్నైయఱ నడక్కైయాలుమ్, నరసామ్యముమ్ పశుసామ్యముమ్ తమక్కుణ్డాక వనుసన్ధిక్కిఱార్. (వృత్త్యాపశుః) ఎన్నుడైయ వృత్తియైప్పార్త్తాల్, జన్యజనక విభాగమఱ వర్త్తిక్కుమ్ పశు వృత్తియోడొక్కుమ్. (నరవపుః) ఎదుత్తవుడమ్బైప్పార్త్తాల్, శాస్త్రవశ్యమాన మనుష్యశరీరమాయిరుక్కుమ్. తుశబ్దత్తాలే-మనుష్యశరీరపరిగ్రహమ్పణ్ణివర్త్తిక్కిఱ అల్లాతారిల్ తమక్కుణ్డాన వ్యావృత్తియైచ్చొల్లుకిఱార్. (ఈదృశోపి) కీఴ్చ్చొన్నపడియే యుడైయనాయిరుక్కచ్చెయ్తేయుమ్. తమ్ముడైయ దోషప్పరప్పుక్కుప్పాశురమిడప్పోకామైయాలే-ఇప్పడిప్పట్టవనెన్నిఱార్. నమ్ముడైయదోషమితువానపిన్బు నామివ్విషయత్తైక్కిట్టుకై అయుక్తమెన్ఱు కై వాఙ్గవేణ్డియిరుక్క, అతుశెయ్యాతవళవన్ఱిక్కే, "ఇవనైప్పోలే ఆత్మగుణపూర్ణనిల్లై, ఆకైయాల్

ఇవ్విషయ త్తైక్కిట్టిప్పరిమాఱుకై క్కుఇవన త్తనై అధికారిక
ఎన్ఱు అఱివిల్ తలై విన్ఱవర్ క శెల్లామ్ తజ్గళి లేశకణ్ణరాయ్
క్కుప్పోక్కువిట్టు ప్పాకళుమ్పడియన్ఱో ఇప్పోతుమ్ వఞ్చ
నాయ్ కొణ్డు అడియేన వర్తిక్కిఱతు.(యతీన్ద్ర) రోగని
నాన భిషక్కైప్పశ్రియిరుక్కచ్చెయ్ తేయుమ్ నోయ్క్కై
తుక్కైయుణ్ణుమ్ వ్యాధిగ్రస్తనైప్పోలే, ఆశ్రితదోషజ్గళై క
కైక్కుకర్తరాన దేవరైప్పశ్రియిరుక్కి అవడియేన ఇద్ద
సాగరత్తిలే కిడన్దుళున్దుకై ప్రాప్తమో పిరానే! ఎన్గిఱార్.

తాత్పర్యము.—ఓ! యతిపతే! నేను, శాస్త్రములందుఁ జెప్పఁ
సత్కర్మముల ననుష్ఠించుటకుఁ దగిన మనుష్యశరీరమును వహించియున్న
అసత్కర్మముల నేమియు ననుష్ఠింపక పశుప్రాయుఁడనై యున్నాఁడను.
దుర్భాగ్యుఁడ నయినప్పటికిన్ని, మహాత్ములందఱు, "ఈ మణవాళమామును
మంచిమూర్తి గుణసంపన్నులు" అని పరస్పరము చెప్పుకొని కొనియాడుచున్న
మిక్కిలి మోసకాఁడనై యున్నాఁడను. ౬

దుఃఖావహోఽహ మనిశం తవ దుష్టచేష్ట
శ్శబ్దాదిభోగనిరత శ్శరణాగతాఖ్యః।
త్వత్పాదభక్తఇవ శిష్టజనౌఘమధ్యే
మిథ్యాచరామి యతిరాజ తతోఽస్మి మూర్ఖః॥౭॥

అర్థము.—యతిరాజ - ఓ! ఎమ్బెరుమానార్లూ! శరణాగతాఖ్యః -(దేవ
రవారిని) శరణము జొచ్చిన వాఁడని పేరుగల, - అహమ్ - నేను, అనిశమ్ - సర్వ
కాలమును, దుష్టచేష్టః - దుర్వ్యాపారముకలవాఁడనై, శబ్దాది, భోగ, విరతః
శబ్దము మొదలగు విషయములయొక్క, అనుభవమందు, మిక్కిలి యాసక్తికల

[illegible] తవ - దేవరవారికి, దుఃఖావహః - దుఃఖమును గలుగఁజేయువాఁడ [illegible]స్నాను). (అయినను) శిష్టజనౌఘమధ్యే - శిష్టజనులసమూహము [illegible] నడుమన, త్వత్పాదభక్తఃఇవ - దేవరవారి శ్రీపాదములందు భక్తిగ [illegible], మిథ్యా - కృత్రిమముగా, చరామి - తిరుగుచున్నాఁడను. తతః - [illegible] మూర్ఖః - జ్ఞానహీనుఁడను, అస్మి - అగుచున్నాఁడను. ౮.

[illegible] వ్యా.—(దుఃఖావహోహమిత్యాది) (అహమ్ - తవ - అని [illegible] - దుఃఖావహోభవామి) దేవర్ తిరువడికళిల్ శేషత్వమే నిరూపక మాన్పడియానస్వరూపత్తైయుడైయ నాన్ ఇవ్వాత్మా వుక్కు వకుత్త శేషియాన దేవరీరుక్కు ఇడై విడామల్ హర్షావహ నాయ్ప్పోర వేణ్డియిరుక్క, అతు శెయ్యాతవళవన్రిక్కే, తద్విరుద్ధ మాక దుఃఖావహనాయ్ క్కొణ్డు పోరానిన్రేన్. ఇతెన్నుడైయ ప్రథమపదార్థనిష్ఠై యిరున్నపడి. (దుష్టచేష్టః) దయాగుణపూర్ణ రుమ్ † ఎట్టిప్పార్క్కు * వరువరుక్కుమ్పడి దుర్వృత్తియేయా యిరుక్కుచ్చెయ్తుపోరువతు.(శబ్దాదిభోగనిరతః) దేవరీర్ తిరువడి కళిల్ కైఙ్కర్యత్తుక్కు ఇట్టుప్పిఱన్దవైత్తు, అతుక్కు విరుద్ధమాన శబ్దాదివిషయానుభవత్తిలే ఒరుసర్వశక్తియాలుమ్ విడువిక్కవొ ణ్ణాతపడి మికవుమ్ ప్రవణనాయ్ప్పోరుమవన్. (శరణాగతాఖ్యః) శరణాగతనెన్ఱుపేర్ మాత్రమేయుళ్ళతు. అతిలుమ్ నిష్ఠై యిల్లై యెన్నై. ఇత్తాల్-మధ్యమపదార్థనిష్ఠాహానిశొల్లుకిఱతు. (శబ్దాది భోగనిరతః) ఎన్నైయాలే-తృతీయపదార్థనిష్ఠై యిల్లై యెన్నుమిడమ్

---

† ఎఱ్ఱట్టు ? * అరువరుక్కుమ్-కుత్సితర్క్కుమ్; హేయమాకనినైక్క.

శొల్లినిన్ఱు; ఇతరవిషయప్రవణనాయ్ దుష్టచేష్టనాకైయాలే ఇవనై క్కైక్కొళ్ళప్పోకిఱతిల్లై, శరణాగతనెన్ఱుమ్ పేరిట్టిరుక్కైయాలే కైవిడప్పోకిఱతిల్లై. ఇప్పడితళ్ళవుమ్ కొళ్ళవుమొణ్ణాతే యిరుక్కిఱ ఇవనై నామ్ ఎన్ శెయ్వతెన్ఱు పుణ్పడుమ్పడి యిరుక్కైయాలే నిత్యదుఃఖావహనెన్నై. (త్వత్పాదభక్త ఇవశిష్టజనౌఘమధ్యే ఇత్యాది) నప్పడి యితువానాల్ నమక్కుమివ్విషయత్తుక్కు మెన్న శేర్త్తియుణ్డెన్ఱు నడుఙ్గిక్కిడక్కవన్ఱిక్కే వేణ్డియిరుక్క, అతు శెయ్యాతే, దేవరీర్ తిరువడికళిల్ పారమార్థిక ప్రేమయుక్తరాన విలక్షణర్ తిరళుక్కుళ్ళే నానుమొరువనాకప్పుక్కు, ప్రేమలేశమఱ్ఱిరుక్క, దేవరీర్ తిరువడికళిల్ ప్రేమపరిపూర్ణరైప్పోలే కృత్రిమమాక చరియానిన్ఱేన్. (తతోస్మి మూర్ఖః) నిస్స్నేహనాయిరుక్కచ్చెయ్తే స్నేహయుక్తరైప్పోలే అనుభవకైఙ్కర్యఙ్కళై ఆశైప్పడువతు అర్థిప్పతాయ్కొణ్డు కృత్రిమమాకవర్త్తియానిన్ఱే నెన్పతుయాతొన్ఱాలే, అత్తాలే మూర్ఖనాకానిన్ఱే నెన్గిఱార్.

తాత్పర్యము.—ఓ! రామానుజాచార్యా! నేను, దేవరవారికి శరణాగతుఁడనని పేరుపెట్టుకొని, చేయరానికృత్యములను జేసి విషయాసక్తుఁడనై యున్నందున, దేవరవారికి సంతతము దుఃఖమునే గలుగఁజేయుచున్నాఁడను. ఇంత దుర్వృత్తుఁడనైనను, భాగవతగోష్ఠిలో దేవరవారి కన్తరఙ్గభక్తునివలె నటింపించుచున్నాఁడను. ౮.

నిత్యం త్వహం పరిభవామి గురుం చ మన్త్రం
తద్దేవతామపి నకిఞ్చిదహో బిభేమి।

ఇత్థం శఠోఽప్యశఠవద్భవదీయసఙ్ఘే
హృష్టశ్చరామి యతిరాజ తతోఽస్మి మూర్ఖః॥ ౯॥

అర్థము — యతిరాజ - ఓ! యతిసార్వభౌమా! అహమ్ - నేను, నిత్యమ్ - ప్రతిదినమును, గురుంచ- ఆచార్యునిని, మన్త్రించ - మంత్రమును, తద్దేవతామపి - ఆమన్త్రముయొక్క దేవతను, పరిభవామి - అవమానముఁజేయుచున్నాఁడను. కించిత్ -ఇంచుకయు, నబిభేమి - భయపడకనున్నాఁడను, అహో - మిక్కిలికష్టము; ఇత్థమ్ - ఈప్రకారముగ, శఠఃఅపి - దుర్మార్గుఁడనయినప్పటికిని, భవదీయసఙ్ఘే - దేవరవారిసంబన్ధుల గోష్ఠిలో, అశఠవత్ - దుర్మార్గుఁడు కానివానివలె (నుండి), హృష్టః - సంతోషించినవాఁడనై, చరామి - సంచరించుచున్నాఁడను. తతః - గనుక, మూర్ఖః - అజ్ఞానిని, అస్మి - అగుచున్నాఁడను. ౯.

వ్యా.--(నిత్యంత్వహమిత్యాది) (నిత్యంత్వహం పరిభవామి గురుమ్) అహేతుకమాకవఙ్గీకరిత్తు స్వోపదేశత్తాలే తత్త్వజ్ఞానత్తైప్పిఅప్పిత్తు స్వరూపయాథాత్మ్యప్రకాశకమాన తిరుమన్త్రత్తైయుమ్ సార్థమాక ప్రసాదిత్తరుళి స్వరూపవిరుద్ధఙ్గళ్ పుకురాతపడి ఇరవుపకల్ అవహితనాయ్ నోక్కిక్కొణ్డుపోరుమ్ ఆచార్యనరుళిచ్చెయ్తపడి అనుష్ఠియామైయాలుమ్, తదుపదిష్ట మన్త్రతదర్థఙ్గళై అనధికారికళుక్కు ఉపదేశిక్కైయాలుమ్, సర్వకాలముమ్ప్రతిక్షణమ్పరిభవియానిన్ఱేన్. అన్వాళవన్దిక్కే,(మన్త్రించ-పరిభవామి)అనుసన్ధాతృక్కళుక్కు రక్షకమాకైయాలే మన్త్రశబ్దవాచ్యమాయ్ సకలవేదాన్తసారమాన తిరువష్టాక్షరత్తైయుమ్, ఆచార్యన్ అతుక్కరుళిచ్చెయ్త యథార్థత్తైయుమ్ మఱక్కై

యాలుమ్, అయథార్థత్తై అతుక్కర్థమాక నినైక్కైయాలుః
అతిక్రూరైకళున్నుమ్బడి పరిభవియానిన్ఱేన్. అవ్వాఱవన్ఱిక్కే, (తద్
తామపి-నిత్యమ్-పరిభవామి) అమ్మన్త్రత్తుక్కు శేషిత్వశరణ్యత్
ప్రాప్యత్వవేషత్తాలే ప్రతిపాద్యనాన వెమ్బెరుమానైయుమ్, తత
మాశ్రయణత్తైప్పణ్ణుమ్ సృష్టజ్ఞళాన కరణత్రయత్తైయుమ్ తద్విః
యత్తిల్ ప్రవణమాక్కామైయాలుమ్ తదితరవిషయజ్ఞళిలే ప్రవ
ణమాక్కైయాలుమ్పరిభవియానిన్ఱేన్. (నకిఞ్చిదపోబిభేమి)
ఎప్పోతుమ్ ఉద్దేశ్యమాకవనుసన్ధిత్తు గౌరవిక్కత్తక్కగురుమన్త్ర
దేవతైకళై అనవరతమ్పరిభవిత్తు ఇతువేయాత్రైయాయ్ పోరా
నిన్ఱాల్, ఇతిలేయొరుశఙ్కైయుమ్ భయమిన్ఱిక్కేయిరానిన్ఱేన్. (ఇత్థం
శఠోపి) మేలెల్లావఱ్ఱిక్కే ఉళ్ళుట ఆరాయ్న్దుపార్త్తాల్ శఠనా
యిరుక్కిచ్చెయ్తేయుమ్. (అశఠవద్భవదీయసఙ్ఘే హృష్టశ్చరామి)
ఆచార్యవిషయత్తిలుమ్ అవనుపకరిత్త మన్త్రవిషయత్తిలుమ్
తత్ప్రతిపాద్యమాన దేవతావిషయత్తిలుమ్ ఉత్క్రమమ్ తప్పా
మల్ యథాప్రతిపత్తియోడే వర్తిక్కుమవర్కళాయ్ దేవరీరు
డైయ తిరువడికళిల్ సమ్బన్ధత్తైయిట్టే నిరూపిక్కప్పడుమవర్కళాన
మహాత్మాక్కళ్ నడువే, "గురుమన్త్రదేవతైక ళళవిలవన త్తై
ప్రేమాతిశయముడైయవర్కళిలే" ఎన్ఱు తోఱ్ఱుమ్బడి నిరతిశయ
హర్షయుక్తనాయ్ కొణ్డు, హర్షత్తుక్కుప్పోక్కువిట్టు ఇతస్తతః
సఞ్చరియానిన్ఱేన్. (తతః-మూర్ధ్నోస్మి) ఇప్పడిగురుమన్త్రాదికళై
పరిభవిత్తు, అతిలోరుభయమిన్ఱిక్కే విలక్షణర్ నడువేపుక్కు,

...నుమవర్ కళిలేయొరువర్" ఎన్ను కిణ్ణవర్ కళుక్కుత్తోళ్ ముమ్మ
...† మఱక్కుప్పరలిట్టుక్కళిత్తు త్తిరియానిన్ఱ ఎన్నైయు యాతో
...ళ్, అత్తాలే ఎన్న త్తనై మూర్ఖరిల్లైయెన్గిఱార్. ౯.

తాత్పర్యము.—ఓ! యతివరా! నేను ఆచార్యులుపదేశించిన మార్గమం
...డక యథేచ్ఛముగ సంచరించి గుర్వాజ్ఞాతిక్రమమనెడు మహాపరాధమును
...సియు, వారుపదేశించిన మంత్రముయొక్క అర్థమును మఱచి యథార్థముల
... గల్పించియు, తత్ప్రతిపాద్యదేవత ననాదరించియు, ఇట్లు ధూర్తుఁడనై
...యముగఁ దిరుగుచున్నాఁడను. ఇట్లయోగ్యుఁడయినప్పటికిని, భాగవతగో
...లో మంచియోగ్యునివలె నటింపించి, అంతమాత్రము చేతనే కృతార్థుఁడనై
సంతోషించుచున్నాను గనుక నేను మహామూర్ఖుఁడను. ౯.

హా హన్త హన్త మనసా క్రియయా చ వాచా
యోఽహం చరామి సతతం త్రివిధాపచారాన్ ।
సోఽహం తవాప్రియకరః ప్రియకృద్వ దేవం
కాలం నయామి యతిరాజ తతోఽస్మి మూర్ఖః॥ ౧౧॥

† మఱక్కుప్పరల్ = మఱక్కు - సంశయమ్, పరల్ - విరై; సంశయత్తైప్పణ్ణుమ్ విరై; అథవా, తులుఙ్గావిరై-అశఙ్గావిరై. తరైయిలేపచ్చైకొణ్డు వట్టమాకక్కీఱి అతిలేశిఱిదైపుళియమ్విరైయై ప్పోకట్టాల్, కుఱియిట్టతుక్కుప్పుఱమ్బే పోనవిరైయైయొడుత్తు, పుకట్టవనై క్కణ్ణైప్పుతైత్తు, అతుక్కుళ్ళే యున్దవిరైయైయుమ్వైత్తు, కణ్ తిఱన్దు, అవనై విరైయశఙ్గామ లెడుక్కచ్చొన్నాల్, అన్దవిరైయైయొఴియమఱ్ఱవిరైకళైయెడుత్తానాకిల్ అట్టముణ్డు; అన్దవిరైయైయెడుత్తాలాట్టమిల్లై; అకైయాలే అన్దవిరైయోడు మఱ్ఱవిరైయోడు వాశితెరియాతే; అత్తైచ్చొల్లుకిఱతు,

అర్థము.—యతిరాజ - ! యతిశేఖరా! యః - ఏ, అహమ్- నేను, మనసా - మనస్సుచేతను, క్రియయా-క్రియచేతను,(క్రియసేయుచున్న శరీరము) వాచాచ - వాక్కుచేతను, సతతమ్ - ఎల్లప్పుడును, త్రివిధాపచారాన్ - మూడువిధములైన అపరాధములను, చరామి - చేయుచున్నానో, సః - అటువంటి, అహమ్ - నేను, తవ - దేవరవారికి, అప్రియకరః - అనిష్టమును సేయువాఁడనై, ప్రియకృద్వత్ - ప్రియముచేయువానివలె (నుండి), ఏవమ్ - ఈ ప్రకారముగ, కాలమ్ - కాలమును, నయామి - గడుపుచున్నాఁడను. హా - కష్టము; హన్త-మిక్కిలికష్టము; హన్త - మిక్కిలికష్టతరము. ౧౦.

వ్యా.—(హాహన్తహన్తేత్యాది)భగవద్భాగవతాచార్యవిషయఙ్గళైయనువర్తిక్కైక్కుణ్డాన మనోవాక్కాయరూపకరణత్రయత్తైయుమ్కొణ్డు అవ్విషయఙ్గళై పరిభవిత్తు, అతిఘోర భయమిన్ఱిక్కే విలక్షణర్ నడువే అనువర్తియాతమాత్రమన్ఱిక్కే, అనవరత మపచారమే పణ్ణిక్కొణ్డు పోరుకైయాలుణ్డాన వ్యసనాతిశయత్తాలే యరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (హాహన్తహన్త)ఎన్ఱు.(మనసా) భగవద్వైభవాదికళై యనుసన్ధిక్కక్కణ్డమనస్సు పడుమ్పాడే!. (క్రియయాచ)క్రియాశబ్దత్తాలే-క్రియాహేతువానకాయత్తైలక్షిక్కిఱతు; (వాచా) ఉద్దేశ్యఙ్గళైక్కుఱిత్తు అఞ్జలి ప్రణామాద్యనుకూలవృత్తిపణ్ణుకైక్కుమ్ తద్గుణఙ్గళై ప్పేశుకైక్కుమాకక్కణ్డ కాయముమ్ వాక్కుమ్, అపచారమ్పణ్ణి అనర్థప్పడుకైక్కుఉప్పావతే!.(సతతమ్)స్వరూపానురూపమాన వృత్తియిలే అన్వయిత్తవనుక్కు కాలవిశేషత్తిలే విచ్ఛేదమ్వరుకై అసహ్యమానాప్పోలేయాయిత్తు అన్దవపచారకరణత్తిలుమ్ కాలవిశేష

త్తిలుణ్డానవిచ్ఛేదమ్ అసహ్యమానపడి. (చరామి) ఎన్గిఱ వర్త్త మాననిర్దేశత్తాలే- సర్వానన్దైయిలుముపచార మనువర్త్తిక్కిఱపడి. (త్రివిధాపచారాన్)ఓరొరువిషయత్తిలపచారమే అతిక్రూరమాయిరుక్క, మూన్ఱు అపచారత్తిలుమ్ అన్వయిత్తపడి. అతుతాన్ కతిపయాపచారత్తిలే † శువఱుక్కైయన్ఱిక్కే నానావిధాపచారఙ్గళిలు మన్వయిత్త పడియైచ్చొల్లు బహువచనప్రయోగమ్ పణ్ణుకిఱతు. ౧ * అహంసర్వంకరిష్యామికు ఎతిర్త్తట్టిరుక్కిఱపడి. (సోహమ్)అపరాధమ్పణ్ణినైయులరాలివిద్ద పాపిష్ఠన్. (తవా ప్రియకరః) “స్వరూపానురూపమాన వృత్తియిలే యన్వయిత్తువాఴవేణుమ్”ఎన్ఱు ఇతుక్కు కృషిపణ్ణికొణ్డు పోరుకిఱ దేవరీరుక్కు, పణ్ణినకృషియై ప్పాఴాక్కి అనిష్టకరనాయ్ ప్పోరుమవన్. (ప్రియకృద్వత్) * అర్థస్థితి ఇతువాయిరుక్క, “భగవద్భాగవతాచార్యవిషయఙ్గళిలివనత్తనై ప్రేమముడైయానుమ్ కైఙ్కర్యరుచియుడైయానుమిల్లై, ఆనపిన్బు ఇవనేనమక్కు ప్రియకరన్” ఎన్ఱు దేవరీరుమ్ నినైక్కుమ్పడియాయిఱ్ఱు వర్త్తిప్పతు. (ఏవం కాలంనయామి) ఇప్పడి కృత్రిమమానపరిమాణ్త్తాల్ కాలత్తై క్కళిప్పియానిన్ఱేన్.(యతిరాజతత్రోఽస్మిమూర్ఖః) రక్షణసామర్థ్యముడైయదేవరీరుమ్ సన్నిహితరాయిరుక్క ఇప్పడిత్త అపచారత్తిలేకైకళ్ళికైయాలే ఎన్నత్తనై మూర్ఖరల్లేయెన్గిఱార్. ౧౦.

---

† శువఱుక్కై శోషిక్కై; కైవాఙ్గుకైయెన్నపడి. ౧॥రా-అ-౩౧-౨౫.

* అర్థస్థితియితుఇవ్వాత్మావాయిరుక్క” ఎన్ఱుమి శ్రీకోశఙ్గళ్.

తాత్పర్యము.—ఓ! యతిరాజా! నేననవరతము మనోవాక్కాయములచే భగవద్భాగవతాచార్యుల విషయమందపచారపడుటవలన దేవరవారి యభిప్రాయమునకు విపరీతము నాచరించువాఁడనైతిని. అయినను, సత్పురుషులు "ఈ మణవాళమామునులు ఎమ్బెరుమానార్లకత్యంతప్రియంకరులు" అనిబొగడునట్లు నటింపించి కాలమును గడుచుచున్నాఁడను. ఇది మిక్కిలి దుఃఖ జనకముగానున్నది. ౧౦.

అవ.— ఇప్పడి అకృత్యకరణ భగవదపచారాదికళిలే అన్వితనాయిరుక్క చ్చెయ్ తేయుమ్ అవత్తై లన్వయియాతవనై ప్పోలే యుమ్ వర్త్తిక్కైయాలే ఎన్నిల్ కుత్తైన్దారోరువరుమిల్లై యెన్ను విషణ్ణరానవివరై ప్పార్త్తు, ఎమ్బెరుమానార్, "అనుతాపాదికళుణ్డాకిల్ అవై తన్నడైయేకళ్ళియుజ్జాణుమ్" ఎన్నరుళిచ్చెయ్య; అనుతాపాది లేశముమిల్లామైయాలే ఇప్పోతుమ్ అకృత్యకరణమే యెనక్కు నిత్యానుష్ఠానమాయ్ చ్చెల్లానిన్ఱతు ఎన్ను విణ్ణప్పమ్ శెయ్కిఱార్.

> పాపే కృతే యది భవన్తి భయానుతాప
> లజ్జాః పునఃకరణ మస్య కథం ఘటేత ।
> మోహేన మే న † భవతీహ భయాదిలేశ
> స్తస్మాత్పునఃపునరఘంయతిరాజకుర్వే ॥ ౧౧॥

అర్థము.—యతిరాజ - ఓ! జితేన్ద్రియాగ్రగణ్యా! పాపే - పాపము, కృతే - చేయఁబడినయెడల, భయానుతాపలజ్జాః - భీతియు, పశ్చాత్తాపమును, సిగ్గును, భవన్తియది - కలుగునేని, అస్య - ఈ పాపముయొక్క, పునఃకరణమ్ -

† "భవనీయ" ఎన్ను శ్రీదొడ్డయాచార్యర్ వ్యాఖ్యానత్తిల్ పాఠాన్తరమ్.

మరలనాచరించుటయనునది, కథమ్-ఎట్లు, ఘటేత-సంభవించును. మే-నాకు, మోహేన - అజ్ఞానముచేత, ఇహ-ఇందు, భయాదిలేశః - భయముమొదలైన వానియొక్కలవమును,నభవతి-కలుగుటలేదు. తస్మాత్-గనుక,(అహమ్-నేను,) పునఃపునః-తిరిగితిరిగి, అఘమ్-పాపమును,కుర్వే - చేయుచున్నాఁడను. ౧౧.

వ్యా.— (పాపేకృతఇత్యాది) భయమావతు - మేల్ వరక్కడవ అనర్థవిశేషఙ్గళుక్కు సూచకమాన చిహ్నఙ్గళైక్కణ్డువిఱక్కుమ్ దుఃఖమన్రో; "ఇప్పోతిత్తైచ్చెయ్ తాల్ మేల్ నమక్కు అనర్థమ్‌వరుమ్" ఎన్ఱు వెఱువుమవనుక్కు అప్పడిప్పట్టభయముణ్డామ్; "నామ్ అకృత్యత్తిలన్వయిక్కక్కడవోమల్లోమ్" ఎన్ఱు అభిసన్ధివిరామమ్ పిఱన్దిరుక్కచ్చెయ్ తేయుమ్ దుర్వాసనైయాలే నెఞ్జుకలఙ్గి నిన్ఱైవఱు అకృత్యత్తిలే యిఴిన్దవనుక్కు అనుతాపముణ్డామ్; బుద్ధిపూర్వమ్ ప్రవృత్తియానిక్కచ్చెయ్ తేయుమ్ శిష్టగర్హైక్కు అఞ్జినవనుక్కు లజ్జైయుణ్డామ్; ఇవత్తిలే తేను మొన్ఱుణ్డాయిరున్దాకిల్ మీళవుమ్ పాపత్తైచ్చెయ్ కైయెజ్ఞనేకూడు మ్బడి?. (మోహేనమేనభవతీహభయాదిలేశః) మేల్ వరుమనర్థత్తైయాతల్ ఇప్పోతుణ్డానశిష్టగర్హైయైయాతల్ ఒన్ఱైయుమ్‌నిరూపిక్కవట్రియాతవజ్ఞానత్తాలే బుద్ధిపూర్వకమాక అకృత్యాదికళిలే మణ్డిప్పోరుకిఱ వెనక్కు ఏకదేశముమ్‌భయాదికళుణ్డానతిల్లై. (తస్మాదిత్యాది) ఆకైయాల్, అడుత్తడుత్తు పాపమే శెయ్యానిన్ఱేన్.

తాత్పర్యము.—ఓ! యతీశ్వరుఁడా! ఒకఁడు, అజ్ఞానముచేతనైనను, లేక అనవధానముచేతనైనను పాపముఁజేసినయెడల తరువాత జ్ఞానమువచ్చి "దుర్వృత్తుఁడనైన నాకు ఏవిధనరకానుభవమువచ్చునో?" అనియెడి భయమును, "చేయ

రానికృత్యమును జేసితిమే "అనియెడి పశ్చాత్తాపమును, "ఈనావ్యాపారము పెద్దలకుఁ దెలిసిపోయినదే" అనియెడి లజ్జయు కలిగినయెడల, వాఁడు తిరిగి యటువంటి పనులయందుఁ బ్రవర్తింపఁడు. నేనట్లుకాకుండ నిరంతరాజ్ఞానము చేత నింద్యమైనను భయాదులు లేకుండ తిరిగితిరిగి యాపాపమునే జేయుచున్నాను. ౧౧.

అవ.— "సర్వేశ్వరన్ సకలవస్తుక్కళిలు మన్తర్యామియాయ్ సమస్తప్రవృత్తికళై యుమ్ పార్త్తుక్కొణ్డిరుప్పదనాల్ ఇరుక్కుమ్ పడియైయఱిన్దిరుక్కచ్చెయ్దేయుమ్ పాపకరణత్తుక్కిడమిల్లైకాణుమ్" ఎన్న; అతువుమనుసన్ధిక్కైక్కు యోగ్యతైయిల్లాతపడి కామపరవశానాకరణానాయిరుక్కిఱేనెన్గిఱార్.

అన్తర్బహిస్సకలవస్తుషు సన్తమీశ
మన్ధఃపురస్థితమివాఽహమవీక్షమాణః ।
కన్దర్పవశ్యహృదయస్సతతం భవామి
హన్త త్వదగ్రగమనస్య యతీన్ద్ర నార్హః ॥ ౧౨॥

అర్థము.—సకలవస్తుషు - సమస్తపదార్థములలో, అన్తః - లోపలను, బహిః - వెలుపలను, సన్తమ్ - ఉన్న, ఈశమ్ - సర్వేశ్వరుని, అన్ధః, పురస్థితమ్, ఇవ - గ్రుడ్డి, ముందఱ, నున్నవానిని, వలె, అవీక్షమాణః - చూడనివాఁడనైన, అహమ్ - నేను, సతతమ్ - ఎల్లప్పుడును, కన్దర్ప, వశ్య, హృదయః - మన్మథునికి, స్వాధీనమయిన, మనస్సుకలవాఁడను, భవామి - అగుచున్నాను. యతీన్ద్ర - ఓ! యతివరుఁడా! త్వ, దగ్రగమనస్య - దేవరవారి, ఓలగమునకువచ్చుటకు, నఅర్హః - యోగ్యుఁడుఁ గానివాఁడనై యున్నాను. హన్త - అక్కటా. ౧౨.

వ్యా.— (అన్తర్బహిరిత్యాది) స్వ పర విభాగమఱ సకల వస్తుక్కళిలుమ్ ఉళ్ళోడుపుఱమ్బోడువాశియఱ వ్యాపిత్తిరుక్కుమవనాయ్, వ్యాప్యవస్తుక్కళై స్వాధీనమాకనియమిత్తుక్కొణ్డు పోరుమవనై. ఉళ్ళేయిరుక్కుమపడియైయఱిన్దాల్ “ నిన్నైప్పుక్కువాయ్న్దైయాన నెఞ్జిలిరుక్కుమవర్ ఎన్నినైన్దిరుక్కుమ్!” ఎన్ఱు వెరువి నెఞ్జాల్ పాపచిన్తైపణ్ణప్పోకాతు; పుఱమ్బిరుక్కుమపడియై యనుసన్ధిత్తాల్ “ఉళ్ళేయుణ్డవర్, పుఱమ్బుణ్డే” ఎన్ఱు బాహ్యకరణఙ్గళ్ కొణ్డు పాపమ్ శెయ్యప్పోకాతు; ఉళ్ళుమ్ పుఱమ్బుమాళనాయిరున్దాలుమ్, శెయ్తపాపత్తుక్కు ఉచితదణ్డమ్పణ్ణినియమిక్కైక్కు శక్తనల్లవాకిల్ పాపమ్ శెయ్యలుమామ్; అజ్ఞనిక్కే అపరాధానుగుణమ్ దణ్డిక్కైక్కుఉరియ నిరఙ్కుశస్వతన్త్రనుమాయిరున్దాలెజ్ఞనే పాపమ్ శెయ్యలావతు?. (అన్ధగపురస్థితమివాహామవీక్షమాణః) జాత్యన్ధనాతన్నుడై యమున్నే నిఱ్కుమవనై క్కాణమాట్టాతాప్పోలే, తత్త్వజ్ఞానశూన్యనాననాన్, సర్వత్రసన్నిహితనాయ్ సర్వనియన్తావానవనై క్కాణమాట్టుకిఱిలేన్. ఆచార్యోపదేశాదిలబ్ధజ్ఞానముణ్డాయిరుక్క క్కాణమాట్టామైక్కు హేతువెన్నెన్న అరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (కన్దర్పవశ్యేత్యాది) అవనైక్కాణ్గైక్కు సాధనమాన నెఞ్జు కామపారవశ్యత్తాలే కలఙ్గినపిన్బు కాణవిరకుణ్డో? విషయప్రవణమాన నెఞ్జిలే ఆచార్యోపదేశాదిలబ్ధమానజ్ఞానత్తై ప్రతిష్ఠిప్పిక్కై అరితిఱే. (సతతమ్) మనస్సుక్కు **కామపారవశ్యమ్ కాదాచిత్కమాయిన్ఱాకిల్** అల్లాతకాలఙ్గళిలే

యాకిలుమ్ భగవదనుసన్ధానమ్పణ్ణలామ్; సర్వకాలజ్గళిలుమ్ ౧
చిత్తమ్ కామకలుషమానాల్ ఎజ్ఞనేయనుసన్ధిక్కుమ్బడి.(భవాని:
ఎన్గిఱవర్తమాననిర్దేశత్తాలే - కాలకైక దేశముమ్ కామపార:
శ్యమ్ తవిర్న్దతిల్లైయెన్గిఱతు. క్షణకాలమాకిలుమ్ వాసుదేవచి :
నత్తుక్కు యోగ్యమాకాతపడి పాళ్పోవతే! ఎన్గిఱవిషాదత్తాలే
(హా న్త) ఎన్గిఱార్. (త్వదగ్రగమనస్యయత్నే)నార్హాః) సాక్షా
త్కృతభగవత్తత్త్వరాయ్నిరస్తసమస్తకామనానవర్కళ్ కిట్టి
సేవిక్కుమ్బడియాన వైభవత్తై యుడైయ దేవరీర్ తిరుమున్బవరు
కైక్కు, ఇప్పడియిరుక్కిఱనాన్ అర్హనో? ఎన్ఱు తమ్మైనిన్దిత్తుక్కొ
ణ్డరుళుకిఱార్. ౧౨.

తాత్పర్యము.—ఓ! స్వామీ! సర్వేశ్వరుఁడు సమస్త వస్తువులలోను లోపలబైట సయితము నిండివ్యాపించియున్నాఁడు, అట్లున్నను అజ్ఞుఁడనైన నాకు,చీఁకటిలోనున్న వస్తువువలె నెచ్చటను గనుఁబడక నే యున్నాఁడు. ఓ! జితేన్ద్రియశిఖామణే! కామాతురుఁడనైన నేను దేవరవారిముందఱ వచ్చుటకుఁ గూడ నాకు యోగ్యతలేదు. ౧౨.

అవ.— "ఇప్పడిపాపార్జనభూమియుమాయ్ తత్ఫలమానదుః
ఖానుభవత్తుక్కుమ్ స్థానమానశరీర త్తిలిరున్దు త్తవిర్త్తుక్కొ
ళ్ళమాట్టీరో?" ఎన్ఱు ఎమ్బెరుమానార్క్కు త్తిరువుళ్ళమాక;
ఎన్నుడైయ పాపాతిశయత్తాలే శరీరనివృత్తియిలపేక్షైపిఱక్కిఱ
తిల్లై, తాదృశపాపత్తై దేవరీర్ తామే శీఘ్రమాక పోక్కియరుళ
వేణుమెన్గిఱార్.

౧॥ జితన్తాయామ్.

తాపత్రయీజనితదుఃఖనిపాతినోఽపి
దేహస్థితౌ మమ రుచి స్తు న తన్నివృత్తౌ।
ఏతస్య కారణ మహో మమ పాపమేవ
నాథ త్వమేవ హర త ద్యతిరాజ శీఘ్రమ్॥ ౧౩॥

అర్థము.—తాపత్రయీ జనితదుఃఖనిపాతినః అపి - ఆధ్యాత్మికాధిభౌతికాధిదైవికములనెడి మూఁడువిధములవైన తాపములచేతఁగలిగినదుఃఖములందుఁబడినవాఁడనైయున్నను, మమ - నాకు, దేహస్థితౌ-శరీరమందుండుటయందు, రుచిః-ఆశ (ఉన్నది); తన్నివృత్తౌతు- ఆశరీరముయొక్క నాశమందో, న-(ఆశ) లేదు. మమ-నాయొక్క, పాపమ్ఏవ - పాపమే, ఏతస్య - దీనికి, కారణమ్-హేతువు, అహో - కష్టము. యతిరాజ - ఓ! యతీన్ద్రా! నాథ-ఓ! స్వామీ! తత్ - ఆపాపమును, త్వమ్ఏవ - దేవరవారే, శీఘ్రమ్-త్వరగా, హర-నశింపఁజేయుము. ౧౩.

వ్యా.—(తాపత్రయీత్యాది) ఇతిలనుభవిక్క-అ దుఃఖన్దాన్ ఒన్ఱిరణ్డాయ్ అన్రిక్కే-పిఱత్తు కొణ్డిరుక్కైయాలే; కర్మమ్ఏకవిధమాకిలిఱే తత్ఫలమానదుఃఖముమ్ ఏకవిధమాయిరుప్పతు; కర్మానుగుణమాక అనుభావ్యమానదుఃఖమ్, ఆధ్యాత్మికాది రూపేణ త్రివిధమాయిరుక్కుమ్; ఇతిల్, ఆధ్యాత్మికన్దాన్- శారీరమెన్ఱుమ్ మానసమెన్ఱుమ్ ఇరణ్డువకై; శారీరన్దాన్ - జ్వరాదివ్యాధికళాలే అనేకవిధమాయిరుక్కుమ్ ; మానసమావతు - కామ క్రోధాది కళాలేవరుకిఱ వ్యసనమ్.ఆధిభౌతికమావతు- మృగపక్ష్యాదికళాల్ వరుకిఱవ్యసనమ్. ఆధి దైవిక మావతు - శీతోష్ణాదికళాల్ వరుకిఱ వ్యసనమ్. ఇప్పడి మూన్ఱువకైప్పట్ట తాపసమూహఙ్కళాలే

యజ్ఞానదుఃఖసాగరత్తిలే ఉత్తరోత్తరమ్ అవగాహియానిఱ్క-
చ్చేయ్ తేయుమ్. (దేహాస్థితౌమమరుచిః) "దుఃఖం † మాభూ
ఎన్ఱిఱ లౌకికర్ పడియుమ్ కడన్దిరుక్కిఱ వెనక్కు, దుఃఖా
స్పదమానశరీరత్తైక్కుత్తై వఱనోక్కిక్కొళ్ళుకై యిలేయాయిఱ్ఱు
ఇప్పోతురుచి. (తు) లౌకికర్ పడియిల్ తమక్కుజ్ఞాన విశేషమ్.
(నతన్నివృత్తౌ) అన్దరుచి ఇతినుడైయనివృత్తియిలుమ్ ఒరుకాల-
లుజ్ఞాయిఱ్ఱు తాకిల్ ఇతైవిడువిత్తుక్కొళ్ళలాయిఱ్ఱు క్కీడీర్!.
(ఏతస్యేత్యాది) ఇతుక్కుక్కారణముమ్ నాన్పణ్ణినపాపమేయి
త్తన్ఱు, ఐయో!. (నాథ) ఇతు అనాథవస్తువాయ్ త్తానిజనే
*యెళివరవుపడుకిఱతో? (త్వమేవేత్యాది) ఇస్సమ్బన్ధత్తైప్పార్త్తు,
"దుఃఖత్తైయుమ్ సుఖమాకవిరుమ్బుకిఱవివన్ మేన్మేలుమ్
అనర్థత్తైవిళైత్తుక్కొళ్ళుమ్" ఎన్ఱు శడక్కెన అన్దపాపత్తైప్పోక్కి-
యరుళవేణుమ్. ౧౩.

తాత్పర్యము —ఆధ్యాత్మికతాపమనఁగా - రోగాదులు, ఆధిభౌతికతాపమనఁగా - సర్పమృగాది జంతువులచేతఁ గలిగెడి యుపద్రవములు, ఆధిదైవికమనగా శీతోష్ణాదులచేతఁ గలిగెడియుపద్రవమును, ఇటువంటి తాపత్రయమువలన నేను మహాదుఃఖము ననుభవించుచున్నప్పటికిని, దీనికిఁగారణమైన యీశరీరమునువదలి సుఖించుటకిచ్ఛింపక నీశరీరమునే పైపైన పోషించుచున్నాను. దీనికిఁ గారణము నాపాపమే. ఓ! స్వామీ! దాసుఁడనైన నాపాపమును దేవరవారే పోఁగొట్టవలయును, ౧౩.

† మానుభూవమ్. * ఎళివరవు - దైన్యమ్.

అవ.— " ఇష్టోత్ప్రతుమ్ భయానుతాపాదికళు మత్తు పాపార్జ
న త్తినిన్నుమ్ మీాళాతపడిన్నైయె యుడైయనాయ్ శరీరనివృత్తియిలు
మపేక్షైయిన్ఱిక్కే-యిరుక్కి-అవుమక్కు- నమ్మాలే తద్ధేతువానపా
•పజ్గళై ప్పోక్క-వెన్దాల్ పోక్క-ప్పో మో!ఆనపిన్బునీర్ తామే ఉమ్ము
డైయ రక్షణత్తుక్కు- వక్తిపార్ క్క-వేణుజ్గాణుమ్" ఎన్న; దోషమే
వేషమూనవెనక్కు- దేవరీర్ కృపై యొబ్ఱియవేఱుగతియిల్లై యెన్గి
ఱార్ మేలిరణ్డుశ్లోకత్తాలే.

అతిల్, ముతల్ శ్లోకత్తాలే - సర్వజ్ఞరాన కూరత్తాళ్వాన్
వరదరాజస్తవాదికళిలరుళిచ్చెయ్త దోషజ్గళుక్కెల్లామ్ ఏకాశ్ర
యమాన అడియేనుక్కు- దేవరీర్ కృపైయొబ్ఱియ వేఱుగతియిల్లై
యెన్గిఱార్.

వాచామగోచరమహాగుణదేశికాగ్ర్య
కూరాధినాథకథితాఖిలనైచ్యపాత్రమ్ ।
ఏషోఽహ మేవ న పున ర్జగతీదృశ స్త
ద్రామానుజార్య కరుణైవ తు మద్గతి స్తే॥ ౧౪॥

అర్థము.—వాచామగోచర, మహాగుణ, దేశికాగ్ర్యకూరాధినాథ, కథి
తాఽఖిల, నైచ్య, పాత్రమ్ - (సంపూర్ణముగా) చెప్పుట, కసాధ్యములైన,
గొప్పగుణములుగలవారును, ఆచార్యులలోనగ్రేసరులునైన, కూరత్తాళ్వాను,
చెప్పిన,సమస్తములైన, నైచ్యముల, కాశ్రయభూతుఁడను. ఏషః ఈ, అహమ్
ఏవ. నేనే,జగతి-లోకమందు, ఈదృశః పునః-ఇటువంటి వేఱొకండన్ననో, న -
లేదు.తత్-అట్లగుటంజేసి, రామానుజార్య-ఓ! రామానుజస్వామీ! మద్గతిః తు-
నాకుఁగతియో, తే- దేవరవారియొక్క, కరుణాఏవ-దయయే. ౧౪.

వ్యా.—(వాచామగోచరేత్యాది) ౧"మొళియైక్కడక్కుఙ్ పెరుమ్ పుకళాన్" ఎన్గిఱపడియే - ఇవ్వళవెన్ఱు వాక్కాల్ పరిచ్ఛేదిక్కవొణ్ణాతపడి యిరుప్పతాయ్ నిస్సీమమాన జ్ఞాన శక్త్యాది కల్యాణ గుణఙ్గళైయుడైయరాయ్, తన్ఱిఱత్తిలే తీరక్కఱియవపచారమ్పణ్ణిన నాలూరానైయుమ్ పెరుమాళోడొరుతలైయాక మన్నాడి రక్షిక్కుమ్పరమకృపావానాకైయాలే ఆచార్యశ్రేష్ఠరుమాయుళ్ళ కూరత్తాళ్వానరుళిచ్చెయ్త అన్ద నైచ్యత్తుక్కుమ్ పాత్రమ్, కీళ్చ్చొన్న స్వభావత్తై యుడైయనాన నానొరువనుమేయాయిరుక్కుమ్. (నపునర్జగతీదృశః) ఆరాయ్న్దు పార్త్తాల్ ఇజ్జగత్తిలే ఇప్పడిప్పట్టదోషత్తైయుడైయానొరువనుమిల్లై. (తద్రామానుజేత్యాది) దేవరీర్ కృపైక్కు వయిఱు నిఱైయుమ్బడిక్కీడానదోషపూర్త్తి యెనక్కు ఉణ్డాకైయాలే, దేవరీర్ కృపైయే యెనక్కుప్పుకల్. (ఆర్య) ఇవ్వర్థమ్ దేవరీరఱియామల్ అడియేన్ విణ్ణప్పమ్శెయ్యవేణుమో?. (రామానుజ) దేవరీర్ కృపై యళవుమ్పోక వేణుమో? మోక్షైక హేతువానచాతుర్యత్తైయుడైయ ౨*చతురక్షరియాన తిరునామమే పోరాతో? ౨ "నచేద్రామానుజేత్యేషా చతురాచతురక్షరీ" ఎన్నక్కడవతిఱే.

తాత్పర్యము.—ఓ! రామానుజార్యా! వాచామగోచరములగుమహా గుణములుగలవారును పూర్వాచార్యులలో నగ్రగణ్యులునైన కూరత్తాళ్వాను ప్రసాదించిన సమస్తమైన నైచ్యమునకాస్పదమైయున్నవాఁడను నేనే! ఇటు

౧॥ రా - నూ - ౭. ౨॥ ఆళ్వార్ ముక్తకమ్.

వంటి దుర్గుణవంతుండు, ఈలోకమందు మఱియెవండును దొఱకడు. ఇట్లు నిహీనుఁడనైన నాకు దేవరవారి కృపతప్ప వేఱుగతిలేదు గనుక నాతప్పులన్నియు క్షమించవలెను.

అవ.—ఇవ్వాళవన్దిక్కే,పరమాచార్యరాన ఆళవన్దారుమ్ కూరత్తాళ్వానుమ్ అవరుడైయతిరుమకనారానభట్టరుమ్ తాన్దామరుళిచ్చెయ్తప్రబన్ధఙ్గళిల్ ప్రతిపాదిత్తదోషఙ్గళైయ ఎనక్కొరువనుక్కేయుణ్డానపిన్బు దేవరీర్ కృపైయేయెనక్కు ఉపాయమెన్గిఱార్. దోషమ్ కనక్కక్కనక్క ఎమ్బెరుమానార్ కృపై తమ్మళవిలే ముఴుమడైకొళ్ళుమెన్ఱిరుక్కిఱార్.

శుద్ధాత్మయామునగురూత్తమకూరనాథ
భట్టాఖ్యదేశికవరోక్తసమస్తనైచ్యమ్।
అద్యాఽస్త్యసఙ్కుచితమేవ మయీహ లోకే
తస్మా ద్యతీన్ద్ర కరుణైవ తు మద్గతి స్తే॥ ౧౫॥

అర్థము.—శుద్ధాఽఽత్మ, యామున, గురూత్తమ,కూరనాథ, భట్టాఖ్య, దేశికవరోక్త, సమస్త, నైచ్యమ్-నిర్దుష్టమైన,స్వభావముగల, ఆళవన్దార్లనెడు, ఆచార్యవర్యులు, కూరత్తాళ్వాను, భట్టరు, అనెడు గురువరులచేఁ జెప్పఁబడిన, సకలవిధమైన-నీచతయు, ఇహ - ఈ, లోకే - లోకమందు, అద్య - ఇప్పుడు, మయి - నాయందు, అసఙ్కుచితమ్ఏవ - సంకోచమునొందనిదిగనే, అస్తి - ఉన్నది. తస్మాత్-కాఁబట్టి, యతీన్ద్ర-ఓ! యతివర్యా, తే - దేవరవారియొక్క, కరుణాఏవ-దయయే, మద్గతిః-నాకురక్షకము. ౧౫.

వ్యా.-(శుద్ధాత్మేత్యాది)పరిశుద్ధాన్తఃకరణరాన ఆళవన్దార్, ఆచార్యోత్తమరాన కూరత్తాళ్వాన్, అవర్ తిరుమకనారాన

భట్టర్, ఇవర్కళ్ స్వస్వప్రబన్ధఙ్గళిల్ ౧"అమర్యాదః" ౨"బుధ్వా చనోచ" ౩"అతిక్రాన్తాజ్ఞామ్" ఇత్యాదికళాలే అరుళిచ్చెయ్ తవెల్లానైచ్యముమ్. (అద్యాస్తీత్యాది) ఇన్దలోకత్తిల్ ఇక్కాలత్తిలే నానొరువన్కణిలుమే శురుక్కమఱ వృణ్డాకానిన్ఱతు ఎన్నతు యాత్తోన్ఱు; ఆకైయాలే, దేవరీర్కృపైయేయెనక్కుజ్జీవనోపాయమ్. (ఇహలోకే) లోకాన్తరత్తిలుణ్డాకిల్ తెరియాతు. (అద్య) కాలాన్తరత్తిలుణ్డాకిల్ తెరియాతు. (అసఙ్కుచితమ్) ఉణ్డాయిరున్దాకిలుమ్ ఇప్పడి కుత్తైవఱవుణ్డాక క్కూడాతు; ఆకైయాల్, ఇజ్జనొత్తవిషయమ్ దేవరీర్కృపైక్కు వేఱిల్లై; అడియేనుక్కు దేవరీర్కృపైయొళ్ళియ వేఱుపుకలిల్లై యెన్ఱపడి. ఇత్తాల్-౪ "నికరిన్ఱినిన్ఱ వెన్నీశత్తైక్కు నిన్నరుళిన్కణన్ఱిప్పుకలొన్ఱుమిల్లైయరుట్కుమఃంతేపుకల్" ఎన్ఱతైచ్చొన్నపడి. ౧౫.

తాత్పర్యము.—ఓ! దేశికోత్తమా! ఏవిధమైన దోషమును లేని ఆళవన్దార్లు, కూరత్తాళ్వాను, భట్టరు మొదలగు పూర్వాచార్యులు నైచ్యానుసంధానముగాఁ దాము చెప్పకొనిన సమస్తదోషములును, ఈలోకమందిప్పడున్నవార్లలో నాయందే నొకటియుఁ దప్పక సంపూర్ణముగనున్నవి. ఇట్టి నాకు దేవరవారి కృపతప్ప వేఱురక్షకములేదు. ౧౫.

అవ.– ఇప్పడి దోషబాహుళ్యత్తైయుమ్ దోషభూయిష్ఠరాన తమక్కు ఉజ్జీవనోపాయమ్ ఎమ్బెరుమానార్కృపైయే యెన్నుమత్తైయుమ్ ఇవరరుళిచ్చెయ్తవాఱే, ఎమ్బెరుమానార్ ఇవరై

౧॥ స్తోత్రరత్నే-౬౨. ౩॥ శ్రీరఙ్గరాజస్తవే-౨-౯౧.
౨॥ వరదరాజస్తవే-౭౯. ౪॥ రా-నూ-౫౮.

విశేష కటాక్షమ్ పణ్ణియరుళి "ఉమక్కు అపేక్షితమేదౌ?" ఎన్ఱు కేట్టరుళ; "వాచాయతీన్ద్ర" ఎన్ఱుమ్ "అల్పాపిమేన" ఎన్ఱుమ్ కీழ్ ఇరణ్డుశ్లోకత్తాలుమ్ ప్రార్థిత్త అనిష్టనివృత్తియైయుమ్ ఇష్ట ప్రాప్తియైయుమ్ ఇశ్లోకత్తిల్ పూర్వోత్తరార్ధఙ్గళాలే ప్రార్థిత్తరుళుకిఱార్.

శబ్దాదిభోగవిషయా రుచి రస్మదీయా
నష్టా భవత్విహ భవద్దయయా యతీన్ద్ర ।
త్వద్దాసదాసగణనాచరమావధౌ య
స్తద్దాసతైకరసతాఽవిరతా మమాఽస్తు ॥ ౧౬॥

అర్థము.—యతీన్ద్ర - ఓ! యతివర్యా! అస్మదీయా - మాసంబన్ధినియౌ, శబ్దాఽది, భోగ, విషయా - శబ్దము, మొదలగు విషయములయొక్క, అనుభవ, విషయకమైన, రుచిః-అభిలాష, ఇహ-ఈలోకమందు, భవ, ద్దయయా- దేవరవారి, కృపచేత, నష్టా - నశించినది, భవతు - అగుంగాత. యః - ఏపురుషుఁడు, త్వ, ద్దాస, దాస, గణనా,చరమాఽవధౌ-దేవరవారి, దాసులయొక్క, దాసుల, పరిగణనలో, కడపటి, యెల్లలో, (గున్నాఁడో), త, ద్దాసతైక, రసతా ఆపురుషునివిషయకమైన, కైఙ్కర్యమందే, రుచికలవాఁడనైయుండుట, మమ - నాకు, అవిరతా - అవిచ్ఛిన్నముగా, అస్తు-అగుఁగాత. ౧౬.

వ్యా.— (శబ్దాదీత్యాది) తృతీయపదత్తిల్ చొన్న అనన్యభోగ్యత్వత్తుక్కు శబ్దాద్యనుభవరుచియిఱేవిరోధి, అకైయాలే అవిద్యానివృత్తియైయపేక్షియామల్ విషయప్రావణ్యానివృత్తియైయపేక్షిక్కిఱార్. (అస్మదీయా) ఇన్దరుచియాలేయన్ఱో అనాదికాలమ్ స్వరూపానురూపపురుషార్థత్తైయిழన్దతెన్ఱు అతిఙ్కపేర్ శ్లో

వుమ్ అసహ్యమాయిరుక్కిఱతాయిర్రు. (నష్టాభవతు) ౧ "యాతుశతథావినాశమ్" ఎన్నుమాప్పోలే ఉరుక్కాణవొణ్ణా తపడి నశిక్కవేణుమ్. దేహావసానత్తిలే తన్నడైయే నశియాతో వెన్న (ఇహానష్టాభవతు) ఎన్గిఱార్. ఇశ్శరీరత్తోడే యిరుక్కిఱ కాలత్తిలేనశిక్కవేణుమ్; అన్ఱిక్కే, పేరళవుడైయవర్కళైయుమ్ తణ్కీళేయాక్కి శబ్దాదికళ్ తనిక్కెల్ శెలుత్తుకిఱ విప్రభూతి యిలే యెన్నవుమామ్. అనాదికాలమేపిడిత్తు క్కరమ్బతిక్కిడక్కిఱవితు నశిక్కుమ్బోతైక్కొరు హేతువేణ్ణావోవెన్న అరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (భవద్దయయా) ఎన్ఱు. "నమక్కు శేషమాయ్ వైత్తు ఇవ్వస్తు ఇవ్విషయఙ్గళిన్గాలిలే తుకైయుణ్బతే!, ఇతిఙ్కై యిల్ ఇనియివర్ణనలివుపడాతొళివార్ణ" ఎన్ఱు దేవరీర్కృపైప ణ్ణిల్ పిఱైక్కలామిత్తనై. కృపామాత్రజ్గోణ్డు విషయరుచియైత్త విర్క్కప్పోమోవెన్న అరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (యతీన్ద్ర) ఎన్ఱు.విష యఙ్గళై తిరస్కరిక్కుమ్శక్తిమాన్గళానయతికళుక్కుత్తలైవరాన దేవరీర్క్కు ముడియాతతుణ్డో?. "ఇవ్వళవో? మఱ్ఱుమపేక్షిత ముణ్డో?" ఎన్న; "ఇతు ఆనుషఙ్గికమ్, ప్రధానఫలమ్వేఱే"ఎన్ఱు తమక్కిష్టమానపురుషార్థత్తై యపేక్షిక్కిఱార్ (త్వద్దాసేత్యాది) దేవరీర్తిరువడికళిల్ శేషత్వమేనిరూపకమాకవుడైయ శేషభూతరుడైయ పరమ్పరైయినెల్లైనిలత్తిలే నిఱ్కిఱవర్కళ్ యావరోరువర్, అవర్తిరువడికళిల్ శేషత్వమొన్ఱిలుమొరుపడిప్పట్టరస

౧॥ స్తోత్రరత్నే-౫౭.

త్తైయుడైయనాకైయే ఇడైవిడామలెనక్కు నడక్కవేణుమ్. (మమాస్తు) “ ఇతువేపురుషార్థమ్ ” ఎన్ఱుఱుతియిట్టిరుక్కుమవెనక్కు ఇతుణ్డావతాక, ఇన్దపురుషార్థత్తిల్ రుచియిల్లాతారిఴన్దార్కళ్ ఎన్ఱు రుచియుడైయవెనక్కు మిఴక్కవేణుమో? ౧౬.

తాత్పర్యము.— ఓ! జితేన్ద్రియశిరోమణే! ఈలోకమందున్నప్పుడే నాకు సాంసారికభోగాసక్తి నశించునట్లు దేవరవారు కృపచేయవలెను. ఈప్రతిబంధకము పోయినవెనుక, పరమప్రాప్యమైన, దేవరవారి దాసపరమ్పరలో చరమావధిదాసులైన మహాత్ములను నేననవరతము శేషవృత్తినాచరించునట్లు వనుగ్రహింపవలెను. ౧౬.

అవ.— “ఇష్టజ్ఞళై క్కొడుక్కైయుమ్ అనిష్టజ్ఞళై ప్పోక్కుకైయుమ్ ఉపాయభూతనాన ఈశ్వరర్ క్కృత్యమన్ఱో, నమ్మాలతు శెయ్తు తలైక్కట్టప్పోమో?” ఎన్న; ౧*పల్లుయిర్క్కుమ్-వీడళిప్పాన్-విణ్ణోర్తలైనిన్ఱు-మణ్ణోర్తలత్తుతిత్తు ౨* శ్రీవిష్ణులోకమణిమణ్డపమార్గదాయియాయిరుక్కుమ్ దేవరీర్క్కు ముడియాతతుణ్డో? ఆకిలుమ్ అవతారత్తిల్ మెయ్ప్పాట్టుక్కాక నర్వేశ్వరనలైయిలే ఏఱిట్టిరుళినీరాకిలుమ్ అన్దఈశ్వరన్ఱాన్ దేవరీర్క్కు వశ్యనన్ఱో, ఆనపిన్బు, ఆశ్రితపాపవిమోచనత్తిల్ శక్తి దేవరీరుక్కేయుళ్ళతెన్ఱిఱార్.

ప్రశ్రుత్యగ్రవేద్యనిజదివ్యగుణస్వరూపః
ప్రత్యక్షతా ముపగత స్త్విహ రఙ్గరాజః।

౧। రా-నూ-౯౫. ౨॥ ధాటీపఞ్చకే-౫.

వశ్య స్సదా భవతి తే యతిరాజ తస్మా

చ్ఛక్తి స్స్వకీయజనపాపవిమోచనే త్వమ్॥ ౧౭॥

అర్థము.—యతిరాజ-ఓ! యతిభూపతే! శ్రుత్యగ్ర, వేద్య, నిజ, దివ్య, గుణ, స్వరూపః - వేదములయొక్క, శిరస్సైన ఉపనిషత్తులలో, తెలిసికొనఁదగిన, తనయొక్క, అప్రాకృతములైన, గుణములును,స్వరూపములును గలవాఁడైన, రఙ్గరాజఃతు-శ్రీరఙ్గనాథుఁడో, ఇహ - ఈలోకమందు, ప్రత్యక్షతామ్-నేత్రములకు విషయమగుటను, ఉపగతః - పొందినవాఁడై, తే - దేవరవారికి, సదా-సర్వకాలమును, వశ్యః-స్వాధీనమందున్న వాఁడు, భవతి-అగుచున్నాఁడు, తస్మాత్-కాన, త్వమ్ - దేవరవారు, స్వకీయ, జన, పాప, విమోచనే - తమనాశ్రయించిన, జనుల, పాపములను, విడిపించుటయందు, శక్తః - సమర్థులగువారు. ౧౭.

వ్యా.- (శ్రుత్యగ్రవేద్యేత్యాది) అపౌరుషేయమాయ్ నిత్యనిర్దోషమాన వేదాన్తత్తాలే వేద్యమానతన్నుడైయ కల్యాణగుణవిశిష్టమాన దివ్యాత్మస్వరూపత్తైయుడైయవర్; స్వరూపగుణఙ్గళైయుడైయవర్. స్వరూపగుణఙ్గళై చ్చొన్నవితు, రూపవిభూతికళుక్కుముపలక్షణమ్. (దివ్యగుణస్వరూపః) ఎన్ఱు-కల్యాణగుణవిశిష్టమాన స్వరూపత్తై చ్చొల్లుకిఱతు. వస్తు నిర్గుణమెన్బార్ కుక్కనావెడుక్కవిడమఱుమ్పడియాక ౧"నలముడైయవర్" ఎన్నుమాప్పోలే, ౨"నిర్గుణమ్" ౩"నిరఞ్జనమ్" ఇత్యాదికళిల్ తోన్ఱుకిఱ గుణసామాన్యనిషేధమ్ ౪"యస్సర్వజ్ఞ స్సర్వవిత్" ఇత్యాదిక

౧॥ తై-వా-౧-౧-౧. ౨॥

౩॥ శ్వేతాశ్వతర-౬. ౪॥ ము-౧-౧-౧.

ళిల్ విధిక్కప్పట్టకల్యాణగుణ వ్యతిరిక్తహేయగుణ విషయమెన్ను తోన్ఱుకైక్కాక (దివ్యగుణస్వరూపః) ఎన్గిఱార్. ఇత్తాల్- అవనుడైయ పరత్వమ్శొల్లిఱ్ఱు. ఇప్పడి యొన్ఱుమ్ శాస్త్రజ్ఞరిలే కేట్టుపోప్పైయన్ఱిక్కే కణ్ణాలేకణ్డు ఎల్లార్క్కు మనుభవిక్కలా మ్పడి కోయిలిలేవన్దు కణ్వాళర్న్దరుళిన సౌలభ్యత్తై చ్చొల్లుకిఱతు (ప్రత్యక్షతాముపగతః) ౧ * ఎన్నైనుమ్కట్కణ్ణాల్ కాణాతతఞ్ వడివైక్కణ్ణుక్కు విషయమాక్కినపడి. ౨ " ఞాలత్తూడేనడన్దు నిన్ఱుమ్" ఎన్బారైప్పోలే తఞ్ వడివిల్ వాళియట్టెన్దు ఈడుపడువారి ల్లాతసంసారత్తిలేకిడీర్ తఞ వడివై ప్రత్యక్షిప్పిత్తతు!.(రఙ్గరాజః) విసదృశమానదేశత్తిలే వన్దాల్ తఞ వైభవమ్కున్ఱుకై యన్ఱిక్కే ✝తుడిత్తపడి.పరమసామ్యాపన్నర్క్కుముకజ్గ్ డుత్తుక్కొణ్డిరుక్కై అవిరుప్పిలుమ్ ఇఙ్గేవన్దు ఈరరశుతవిర్త్తపిన్బాయిఱ్ఱు శేషిత్వమ్ నిఱైనిన్ఱతు. (వశ్యస్సదాభవతితే యతిరాజ) ఇప్పడిమేన్మైనీర్మై ఇరణ్డాలుమ్ పూర్ణరానపెరియ పెరుమాళ్ దేవరీర్క్కు ఎప్పో తుమ్ వశ్యరన్ఱో ?. 3 " నమ్శేవకనార్ మరువియ పెరియకో యిల్ " ఎన్గిఱపడియే - ఆశ్రితర్క్కు * కైయిలకైక్కు చ్చేవిక్కుమవనన్ఱో? ఉభయ విభూతైశ్వర్యత్తైయుమ్ దేవరీ ర్క్కుత్తన్దు, "నాన్ పలపిఱప్పుప్పిఱన్దు తిరుత్తప్పార్త్తవిడత్తి లుమ్ తిరున్దాత సంసారికళ్ మురుడైత్తీర్త్తు నమక్కాళాప్పడి

౧॥ పె-అ-౨౫. ౨॥ తి వా-౬-౯-3. 3॥ తి-మా-౧౧.

✝ తుడిప్పు - అతిశయమ్, * కైయిలక్కై - అఞ్జలి.

తిరుత్తి త్తరుకైక్కు ఇవరోరువరై ప్పెఱ్ఱోమే! " ఎన్ఱు నిరతిశయవ్యామోహత్తైప్పణ్ణి, "ఒరుకారియత్తిలెప్పోతివర్ నమ్మైనియమిప్పతు" ఎన్ఱు అవసరప్రతీక్షరాయ్ కొణ్డు సర్వకాలముమ్ ఇఙ్గుత్తైక్కు విధేయరాయ్ ప్పోరానిన్ఱార్ ఎన్నతుయాతొన్ఱు. (వశ్యీభవతి) ఇప్పడి ఆశ్రితపరతన్త్రరాయ్ అత్తాలేసత్తై పెఱ్ఱుపడి.

౧"ఆత్మానం నాతివర్తేథాః" ౨"తేవున్దనై న్యయుమ్" ఎన్నక్కడవతిఱే. నిరఙ్కుశస్వతన్త్రనానవన్ ఒరుక్కాలాకవిశైన్దునిఱ్కిలోపెన్న (సదాభవతి) ఎన్గిఱార్. స్వాతన్త్ర్యత్తాలేతన్ సత్తై యున్ఱిక్కేతన్ స్వరూపస్థితియుమీయక్కారియమ్ పారఙ్కు మో!; దేవరీరళవిల్ వ్యామోహత్తాలే పరతన్త్రనాకైయన్ఱిక్కే తన్ స్వరూపస్థితిక్కాకప్పరతన్త్రనాకైయాలే ఎప్పోతుమ్ ఇస్స్వభావత్తుక్కుక్కులై త్తలిల్లై. (తస్మాత్) ఆకైయాలే, దేవరీర్ ఆశ్రితజనఙ్గళిన్ పాపత్తై ప్పోక్కుకైక్కు శక్తరన్ఱో వెన్గిఱార్.

తాత్పర్యము —ఓ! యతిపతీ! ఉపనిషత్తులలోఁ బ్రతిపాదింపఁబడుచున్న తనదివ్యాత్మస్వరూపకల్యాణగుణములయాథార్థ్యముగల పరాత్పరుఁడు, ఈలీలావిభూతిలో శ్రీరఙ్గనాథుఁడై యవతరించి యందఱును సేవించునట్లు అతిసులభుఁడైయున్నాఁడు. ఆశ్రీరఙ్గనాథుఁడు దేవరవారికి వశపడియుండెడిని. కనుక, జనులపాపానుగుణముగ శిక్షించుట కుద్యుక్తుఁడైనయాతనికడ నాశ్రితజనవిషయముగఁ బురుషకారముఁజేసి స్వాశ్రితులను బాపవిముక్తులంజేసి రక్షించుటకు దేవరవారు సమర్థులైయేయున్నారు. ౧౭.

౧॥ రా - అ - ౧౧౧ ౹ ౬. ౨॥ తి - వా - ౨ - ౭ - ౪.

అవ.—"ఉపాయభూతనాన ఈశ్వరన్ నముక్కు భవ్యనాయిరున్దాలుమ్, అనాదికాలమ్ తదాజ్ఞా రూపశాస్త్రమర్యాదై యైయుల్లఙ్ఘిత్తు కరణత్రయత్తాలుమ్ అతిక్రూరమాన పాపఙ్గళై క్కూడుపూరిత్తు ఇప్పోతుమతిలే మూతిరనడవానిన్ఱ వనళవిల్ ఈశ్వరనుక్కు జ్ఞానశక్తిగళ్ ఇన్ఱై, అవన్ఱనై ఒయేయిరన్దుకాట్టియామ్ శ్రీ కోళ్ళ వేణ్డియన్ఱో ఇవనుక్కిరుప్పతు" ఎన్ఱెమ్బెరుమానార్ క్కు త్తిరువుళ్ళమాకె; తామరున్నుకుడిత్తుప్పిళ్ళైనోయైప్పోక్కుమ్ వత్సలైయాన తాయైప్పోలే, ఇన్దతాయాన దేవరీరుమ్ ఆశ్రితరానవడియోఙ్గళుక్కాక పిరాట్టిక్కు వల్లభనాన ఎమ్బెరుమాన్ఱిరువడికళిలే సర్వాపరాధఙ్గళైయుమ్ పొఱు త్తరుళవేణుమ్ ఎన్ఱుప్రార్థిత్తరుళుకైయాలే అడియోఙ్గళుక్కు అన్దక్కుఱైయిల్లై యెన్గిఱార్.

కాలత్రయేఽపి కరణత్రయనిర్మితాతి
పాపక్రియస్య శరణం భగవత్క్షమైవ।
సాచ త్వయైవ కమలారమణేఽర్థితా య
త్క్షేమ స్స ఏవ హి యతీన్ద్ర భవచ్ఛ్రితానామ్॥ ౧౮ ॥

అర్థము —యతీన్ద్ర-ఓ! యతివరా! కాలత్రయేఅపి - మూఁడుకాలములందును, కరణత్రయ, నిర్మితా౽తిపాపక్రియస్య - మూఁడుకరణములచే, జేయఁబడిన, క్రూరమైన పాపవ్యాపారముగలనాకు, భగవత్క్షమాఏవ - సర్వేశ్వరుని క్షమయే, శరణమ్ - రక్షకము. సాచ-ఆక్షమయు, త్వయాఏవ - దేవరవారిచేతనే, కమలారమణే - శ్రియఃపతియొద్ద, అర్థితా - ప్రార్థింపఁబడినది. ఇతి యత్ - అనియెదియో, సఃఏవహి - అదియేకదా, భవచ్ఛ్రితానామ్ - దేవరవారినాశ్రయించినవారికి, క్షేమః-క్షేమము. ౧౮.

వ్యా..(కాలత్రయేపి)భూతకాలత్తిలుళ్ళపాపమాత్రమన్నిక్కే కాలత్రయత్తిలుముణ్డానపాపఙ్గళుక్కుమ్ పొఱుక్కొళ్ళవేణుమాయి ఱ్ఱు. ౧"కృతాన్ క్రియమాణాన్ కరిష్యమాణాంశ్చ" ఎన్ఱు చొన్నపడి. (కరణత్రయేత్యాది) ఒరుకరణత్తాల్ పణ్ణినవఱ్ఱు క్కుప్పొఱుక్కొళ్ళుకైయన్ఱిక్కే కరణత్రయోపార్జితఙ్గళానవఱ్ఱు క్కుప్పొఱుక్కొళ్ళవేణుమ్. ఇత్తాల్ - ౧"మనోవాక్కాయైః" ఎన్ఱు చొల్లుకిఱతు. (నిర్మిత) ఎన్ఱైయాలే - ఇవై తాన్ సఙ్క ల్పిత్తమాత్రమన్ఱిక్కేపణ్ణుమ్ పణ్ణాకచ్చెయ్తవైయెన్ఱై. (పాప క్రియ ఎన్ఱైయాలే - అకృత్యకరణత్తైయుమ్; (అతిపాప) ఎన్ఱై యాలే - భగవదపచారాదికళైయుమ్ శొల్లుకిఱతు. ఇత్తాల్ - ౧"అకృత్యకరణ కృత్యాకరణ భగవదపచార భాగవతాపచారా సహ్యాపచార రూపనానావిధానన్తాపచారాన్" ఎన్ఱు చొన్న పడి. (శరణంభగవత్త్వమేవ) ఇప్పడియిరున్దుళ్ళ పాపత్తైయుడై యవనుక్కు ఎమ్బెరుమానుడైయ అపరాధసహత్వమాకిఱక్షమై యొన్ఱియవేఱుపుకలిల్లై. (సా చేత్యాది) అన్దప్పొఱుత్తానుమ్, దేవ రీర్ తమ్మాలే శ్రీయప్పతితిరువడికళిలే ౧"మనోవాక్కాయైః" ఎన్ఱుతుడఙ్గి ౧"సర్వాన శేషతః క్షమస్వ" ఎన్ఱుప్రార్థిక్కప్పట్టతెన్నతు యాతొన్ఱు, అతు, దేవరీర్ తిరువడికళైప్పఱ్ఱి యిరుక్కుమ్ ఆశ్రి తజనఙ్గళుక్కుప్పొఱుక్కలాన్పడినైత్తతణ్ణీర్ప్పన్దలిత్తే. (త్వయైవ)

౧॥ శరణాగతిగద్యే.

"అభిమానా న్తర్భూతర్ కుక్క కార్యమ్ శెయ్యవేణుమ్" ఎన్ను ఈశ్వరనోడే మన్ఱాడుమ్పడియాన స్వరూపత్తైయుడైయ దేవరీరన్నో ప్రార్థిత్తరుళిర్ఱు. ౧ " ఇని యాముడామై-అడియేఞ్ శెయ్యుమ్ విణ్ణప్పమ్ మెయ్ నిన్ఱు కేట్టరుళాయ్" ఎన్ను ప్రథమాచార్యర్ ప్రార్థిత్తపడికణ్డాల్ అవరడిపణిన్దవివర్ కుక్క మిఱువన్నో వనుష్ఠానమ్. (కమలారమణే) అహ్వాదయమాన వృత్తియైయుమ్ సహ్వాదయమాక్కి కార్యజ్ఞోఖ్యమవళుమ్, అవళ్ తన్నై యుమతిశయిక్క పణ్ణి ఆశ్రితరైనోక్కు మననుమాన శేర్ త్తియిలే యన్నో ప్రార్థిత్తతు. (అర్థితా) తామునువనుమఱిన్దతాక నెఞ్జాలేయపేక్షిత్తవళవన్ఱిక్కే, పీన్బుళ్ళార్ కుక్కుమ్ ఇతుకొణ్డువప్పుక్కు ప్పెశలామ్పడి పాశురమిట్టన్నో ప్రార్థిత్తతు. అర్థితార్ కార్యమ్ శెయ్ తేనిఱ్క వేణ్డుమ్పడి పణ్ణాట్టియన్నోపోన్దతు. (భవచ్ఛ్రితానామ్- సపవసిాక్షేమః) దేవరీరుడైయ స్వభావత్తైయుమ్ అభిమాన విషయస్వభావత్తైయుమ్ ప్రార్థనాప్రకారత్తైయు మనుసన్ధిత్తాల్, దేవరీర్ తిరువడికళై ప్పఱ్ఱినవర్ కళుక్కు ఆనైక్కుమ్ తిలిరువ్వారైప్పో లేనిర్భరరాయిరుక్కైక్కు ఉప్పానరక్షై యతువేయిఱే. ౧౮.

తాత్పర్యము.—ఓ! యతీశ్వరా! భూతభవిష్యద్వర్తమానకాలములలో మనోవాక్కాయములచే నతిక్రూరపాపముల నాచరించిన నాకు సర్వేశ్వరుని క్షమదక్క వేఱుగతిలేదు. ఆక్షమను సయితము దేవరవారే "ఆశ్రితులయపరాధములను క్షమింపవలయును" అని శ్రీరఙ్గనాథునియొద్ద ప్రార్థించితిరి. అదియే యాశ్రితులకు క్షేమోపాయము. ౧౮.

అవ.—ఇప్పడి ఎమ్పెరుమానారుడైయ దివ్యవైభవత్తై త్తమ్ముడైయ ప్రేమానుగుణమాక ప్పేశుకైయిలేయిఱ్ఱిఙ్గినవివర్, ముతలిరణ్డుశ్లోకత్తాలే - ఆழ్వార్కళ్ళవిలుమ్ అవర్కళుకన్దవిషయమాన వెమ్పెరుమానళవిలుమ్ ఎమ్పెరుమానార్కుణ్డాన ప్రావణ్యాతిశయత్తైయుమ్ స్వాశ్రితర్కు ప్రాప్యప్రాపకభూతరాయిరుక్కిఱపడియైయుమ్ పేశి, మేల్ మూన్ఱుశ్లోకత్తాలే - తమక్కు పేఱ్ఱు తఙ్గళాన పురుషార్థఙ్గళై అవర్ తిరువడికళిలే ప్రార్థిత్తు, అనన్తరమ్ శ్లోకత్తాలే-ఉడైయవర్ తిరువడికళిలే ప్రేమాభావత్తుక్కుమ్ ఇతర విషయప్రావణ్యత్తుక్కుమ్ అడియాన పాపత్తై ప్పోక్కియరుళవేణుమెన్ఱు విణ్ణప్పమ్ శెయ్తు, మేలాఱుశ్లోకత్తాలే - పదత్రయార్థ నిష్ఠైక్కు విరోధికళాన వకృత్యకరణాదికళైయుమ్ అపచారాదికళైయుమ్ పరక్కప్పేశి, మేలారుశ్లోకత్తాలే - ౧ *అనన్తక్లేశ భాజనమాన దేహత్తోడే. పొరున్దియిరుక్కైక్కడియాన పాపత్తై ప్పోక్కవేణుమెన్ఱు, అనన్తరమిరణ్డుశ్లోకత్తాలే-యామునాచార్య ప్రభృతికళరుళిచ్చెయ్త దోషసమూహఙ్గళుక్కెల్లామ్ కొళ్కలమాన వెనక్కు దేవరీరుడైయ కృపైయొழிయ వేఱుపుకలిల్లైయెన్ఱు, మేల్ మూన్ఱుశ్లోకత్తాలే-అడియేనుడైయ వనిష్టఙ్గళైప్పోక్కి ఇష్టత్తై త్తన్దరుళవేణుమెన్ఱుమ్ అవర్ తమ్ముడైయ కార్యఙ్గళై చ్చెయ్కైక్కు శక్తరెన్ఱుమ్ అవర్ గద్యత్రయత్తిల్ సర్వేశ్వరన్ తిరువడికళిల్ పణ్ణిన ప్రపత్తియే తమక్కుప్పేఱుక్కుడలెన్ఱు మరుళిచ్చెయ్తారాయ్

౧॥ జితన్తాయామ్.

నిన్ఱార్ కీళ్; ఇని మేలిరణ్డు శ్లోకత్తాలుమ్ - ఎమ్బెరుమానార్ తిరువడికళిల్ కైజ్కర్యమాకిఱ పరమప్రాప్యమ్ నిత్యాభివృద్ధమాయ్ చ్చెల్ల వేణుమెన్నుమ్, అతుక్కు ప్రతిబన్ధకమాన దుర్విషయసజ్గమ్ నశిక్క వేణుమెన్నుమ్ ఉడైయవర్ తిరువడికళిలే ప్రార్థిత్తు, ఇప్ప్రబన్ధముఖేన అడియేన్ విణ్ణప్పమ్ శెయ్తవిత్తై సాదరమాక వజ్గీకరిత్తరుళ వేణుమెన్ఱు పెఱ్ఱిత్తు స్తోత్రత్తై త్తలైక్కట్టుకిఱార్.

అతిల్ ముతల్ శ్లోకత్తాలే - దేవరీర్ తిరువడికళిల్ కైజ్కర్యమాకిఱ పరమప్రాప్యమే నమక్కు నిత్యాభివృద్ధమావ్పడియాకవుమ్, అతుక్కు ఇడైచ్చువరాన ఇతర విషయసజ్గ మఱువ్పడియాకవుమ్ దేవరీరే శెయ్తరుళ వేణుమెన్ఱు, ఎమ్బెరుమానారై ప్రార్థిత్తరుళుకిఱార్.

శ్రీమన్ యతీన్ద్ర †భవదీయపదాబ్జసేవాం
శ్రీశైలనాథకరుణాపరిణామదత్తామ్ ।
తా మన్వహం మమ వివర్ధయ నాథ తస్యాః
కామం విరుద్ధ మఖిలంచ నివర్తయ త్వమ్॥ ౧౯॥

అర్థము.—శ్రీమన్ - కైజ్కర్యసంపత్తుకలవాడా! యతీన్ద్ర - యతిమణీ! శ్రీశైలనాథ, కరుణా, పరిణామ, దత్తామ్- తిరుమలైయాళ్వార్లయొక్క కృపావిశేషముచేత, నివ్వఁబడిన, తవ-దేవరవారియొక్క, తామ్-ఆ, దివ్యపదాబ్జసేవామ్ - అప్రాకృతములైన శ్రీపాదములందుఁ కైజ్కర్యమును, అన్వహమ్- ప్రతిదినమును, మమ-నాకు, వివర్ధయ - వృద్ధిపొందింపుము. నాథ-ఓ! స్వామీ! త్వమ్-దేవరవారు, తస్యాః - ఆకైజ్కర్యమునకు, విరుద్ధమ్ - విరోధియైన, అఖిలమ్-సమస్తమైన, కామంచ-విషయాసక్తిని, నివర్తయ-నివర్తింపఁజేయుము. ౧౯.

---

† "తవదివ్య" ఎన్ఱు,పాఠాన్తరమ్.

వ్యా.-(శ్రీమన్యతీన్ద్రేత్యాది) (శ్రీమన్) భగవదనుభవకైఙ్కర్యమాకిఱ నిఱైనిన్ఱసమ్పత్తైయుడైయవరే! (యతీన్ద్ర) అన్ద స్వరూపానురూపమాన సమ్పత్తై భుజిక్కుమళవిల్ ఎనక్కెన్ఱు నాక్కునీట్టాతపడి ఇన్ద్రియఙ్గళై నియమిత్తుక్కొణ్డు పోరుమ్పడియై ప్పణ్ణి (యతీన్ద్ర) ఎన్ఱు సమ్బోధిక్కిఱార్. ౧"ఆమ్పరిశఱిన్దుకొణ్డు" ఎన్ఱు ప్రాప్యమానకైఙ్కర్యత్తై చ్చొన్నవనన్తరమ్, ౧"ఐమ్పులనకత్తడక్కి" ఎన్ఱు అతిలే స్వప్రయోజనబుద్ధియాలే ప్రవణమాకిఱ ఇన్ద్రియఙ్గళై నియమిత్తుక్కొణ్డు పోరుమ్పడియై చ్చొల్లిప్పోన్ఱతే. అన్ఱిక్కే, తమక్కపేక్షితమాన ప్రాప్యత్తైత్తరుకైక్కుడాన ఙ్ఞానాదిసమ్పత్తైయుడైయవరెన్ఱుమ్ అతుక్కు విరోధియై ప్పోక్కవల్లశక్తియై యుడైయవరెన్ఱుమ్నినైత్తు (శ్రీమన్యతీన్ద్ర) ఎన్ఱు సమ్బోధిక్కిఱారాకవుమామ్. (భవదీయపదాబ్జసేవామ్) తమ్ముడైయ ప్రాప్యవేషమిరుక్కుమపడి. వకుత్తశేషియాన దేవరీరుడైయ నిరతిశయభోగ్యమాన తిరువడికళిల్ నిరన్తరానుభవమాకిఱ సేవైయై. ౨"ఇరామానుశచరణారవిన్దమ్నామ్మన్ని వాఴ" ఎన్ఱుమ్ ౩"నమ్మలైమిశైయే పాఙ్గియకీర్తియిరామానుశనడిప్పూవమన్నవే" ఎన్ఱుమ్ పిళ్ళైయముతనార్ ఉపక్రమోపసంహారఙ్గళిలే పేశినప్రాప్యత్తైక్కణిశిక్కిఱతు. "ఇన్దప్రాప్యమ్ నీరుమ్ముడైయ యత్నత్తాలేసాధిత్తుప్పెఱ్ఱతో?" ఎన్న; అన్ఱు, దయాప్రాప్తమెన్గిఱార్ (శ్రీశైలనాథకరుణాపరిణామదత్తామ్) ఎఙ్గళు

౧॥ తిరుమాలై-౩౮. ౨॥ రా-నూ-౧. ౩॥ రా-నూ-౧౦౮.

డైయఆచార్యరాన పిళ్ళైతామెప్పోతుమనుభవిత్తుక్కొణ్డుపోరు
కిఱ ఇన్దపరమప్రాప్యత్తైయుపకరిత్తుక్కొణ్డేనిఱ్కవేణ్డుమ్బడి తడై
యఱప్పెరుకుకిఱతమ్ముడైయ నిర్హేతుకకృపైక్కుప్పోక్కువీడాక,
ముఴైక్కడువ్వాలే పాళై త్తరైయిలే పీచ్చుమాప్పోలే, ఎనక్కు
ప్పేత్తైయున్ని క్కయిరుక్కతమ్ముడైయతుపేఱాక సర్వస్వదానమ్పణ్ణి
యరుళినార్, అత్తాలే ఎనక్కువన్ద కైకూడినతు. "పిళ్ళైయరు
ళాలేపెఱ్ఱ శ్రీరాకిల్ ఇప్పోతునమ్మక్కలపేఱ్ఱిక్కఅత్తే?" ఎన్న ;
అరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (తామన్వహంమమవివర్ధయ) ఎన్ఱు. దేవరీరి
ప్పోతుపుతుక్కవొన్ఱుణ్డాక్క వేణ్డువతిల్లై,పిళ్ళైఅరుళాలేయుపకరి
త్తవఱ్ఱైనాళ్తోఱుమ్ వళర్త్తరుళుకైయేయుళ్ళతు. అవరుమ్
"అప్పడియేశెయ్యక్కడవోమ్" ఎన్నుమిడమ్తోఱ్ఱ కరుణా
మృతపరిణామరూప కటాక్షవృష్టికళాలే కుళిరవర్షియప్పార్క్క,
అత్తాలే నిరస్తసమస్తదుఃఖరాయ్, పూర్ణమాకవుపకరియానిన్ఱు
కొణ్డుఉత్తరోత్తరమ్తఴైత్తుచ్చెల్లుమ్బడి వళర్త్తరుళవేణుమెన్ఱి
ఱార్ (తామన్వహంమమవివర్ధయ) ఎన్ఱు. "ఉపకరిక్కిఱప్రా
ప్యత్తిన్ గౌరవమాతల్ ఇవ్వుపకారత్తుక్కిలక్కానవెన్నుడైయ
లాఘవమాతల్ పారాతే తమ్మళవిలేయుపకరిత్తరుళువతే!" ఎన్ఱు
విద్ధరాకిఱార్ (తామ్) ఎన్ఱు. ఇప్పడిశెయ్యవేణ్డుమ్నిర్బన్ధమెన్నెన్న
వరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (నాథ) ఉడైమైయానతిన్కారియజ్ఞైయ్కై
ఉడైయవనుక్కేభరమిఱే. "సర్వాశ్రితసాధారణరాన నమక్కు
ఇవనొరువనైయుమ్పాత్తిరుక్కప్పోమో?" ఎన్ఱుపేత్తిత్తరుళాతే

దేవరీర్ తిరువడికళి లనుభవత్తాలల్లతు శెల్లాత వేఱ్ప్రకృతియై త్తిరు వుళ్ళమ్పఱ్ఱియరుళి ఎనక్కొరువనుక్కే మే ముఱ్ఱుమ్ట్టామ్బడి యవ్వనుభవత్తై యిడైవిడామల్ వర్ధిప్పిత్తరుళవేణుమెన్గిఱార్. ఇప్పడినామ్ అనుభవత్తై వళర్త్తుక్కొడుక్కిలుమ్ ఇతుక్కిడై చ్చువరాన విరోధియై త్తానే కళ్ళిత్తుక్కొళ్ళుకిఱాఱెన్ను విరోధి నివృత్తిక్కు ఎఱ్కైయిలే యెన్నైక్కాట్టిత్తరవొణ్ణాతు, అతు వుమ్ దేవరీర్ తామే శెయ్తరుళవేణుమెన్గిఱార్ (తస్యాగ్నికామం విరుద్ధమఖిలంచనివర్తయత్వమ్) ఎన్ను. దేవరీర్ తిరువడికళిల్ స్నేహై యాకిఱ విన్దపరమప్రాప్యత్తుక్కువిరుద్ధమాయ్ విషయభేదత్తాలే బహువిధమాయిరున్న విషయప్రావణ్యరూపమానకామత్తై సవా సనమాకప్పోక్కియరుళవేణుమ్. ఇజ్ఞన్నిక్కే, ఇతుక్కువిరుద్ధమాన వైశ్వర్యానుభవమాకిఱ కామత్తైయుమ్, ఆత్మానుభవత్తైయుమ్, భగవదనుభవమాకిఱ ప్రతిబన్ధకఙ్గళెల్లావఱ్ఱైయుమ్పోక్కియరుళ వేణుమెన్గిఱాఱాకవుమామ్. ఇతిల్ ముతలప్పట్టయోజనైక్కు ఔచి త్యముణ్డు; "శబ్దాదిభోగరుచిరన్వహమేధతేహా" "శబ్దాదిభోగ విషయారుచిరస్మదీయా" ఎన్ను శబ్దాదివిషయప్రావణ్యమేయితుక్కు ప్రతిబన్ధకమాకక్కీళే యరుళిచ్చెయ్తతుక్కుచ్చేరుకైయాలే. ఇప్పడి ఎమ్బెరుమానార్ తిరువడికళిలే తమక్కపేక్షితమాయ్ స్వరూపానురూపముమానపురుషార్థత్తై, అనాదికాలమిన్దపురుషా ర్థత్తుక్కు ఇడైచ్చువరాయ్ ఇప్పోతు మనువర్తిత్తుప్పోరుకిఱ అర్వాచీనవిషయ ప్రావణ్యనివృత్తిపూర్వకమాక ప్పలపడియాక ప్రార్థిత్తుక్కొణ్డుపోన్నార్. ౧౯.

తాత్పర్యము.—ఓ! యతిసార్వభౌమా! భగవత్కైంకర్యతత్పరులై, దానికివిరోధులైన ఇంద్రియములను జయించిన దేవరవారి చరణారవిందములందుఁ గైంకర్యములను, మాయాచార్యులైన తిరుమలయాళ్వార్లయొక్క కృపాతిశయముచే లభించితిని. దానికి విచ్ఛిత్తిరాకుండునట్లు దానికి విరోధులయిన కామాదులనుబోఁగొట్టి యాకైంకర్యమును, దాసుఁడనైన నాయొక్క యోగక్షేమములలో నవహితులైయున్న స్వామియైన దేవరవారే వృద్ధిఁ జెందింపవలయును. ౧౯.

అవ.-ఎన్నుడైయచాపలత్తాలే అడైవుకెడవిణ్ణప్పమ్ శెయ్త విన్నస్తోత్రత్తై,అడియేనుడైయ దోషజ్ఞైప్పార్త్తు ఉపేక్షియామల్ అజ్గీకరిత్తరుళవేణుమెన్ఱు స్తోత్రత్తై నిగమిత్తరుళుకిఱార్.

విజ్ఞాపనం యదిద మద్య తు మామకీనం
అజ్గీకురుష్వ యతిరాజ దయామ్బురాశే।
అజ్ఞోఽయ మాత్మగుణలేశవివర్జితశ్చ
తస్మా దనన్యశరణో భవతీతి మత్వా॥ ౨౦॥

యతిరాజవింశతి సంపూర్ణమ్.

మణవాళమామునికళ్ తిరువడికళే శరణమ్.

అర్థము.—దయామ్బురాశే - దయకుసముద్రమైన ఓ! రామానుజాచార్యా! యతిరాజ - ఓ! యతిశ్రేష్ఠా! అయమ్ - ఈమణవాళమాముని, అజ్ఞః - జ్ఞానములేనివాఁడు, ఆత్మగుణ, లేశ, వివర్జితః చ - ఆత్మగుణముల యొక్క, లేశముచేతను, విడువఁబడినవాఁడును, తస్మాత్ - గనుక, అనన్యశరణః - వేఱుపాయములేనివాఁడను, భవతి - అగుచున్నాఁడు. ఇతి - అని, మత్వా-తలఁచి, మామకీనమ్ - నాసంబంధమైన, ఇదమ్ - ఈ, యత్-ఏ, విజ్ఞాపనమ్ - విన్నపమో, అద్య - ఇప్పుడు, (తత్ - ఆవిన్నపమును), అఙ్గీకురుష్వ-స్వీకరింపుఁడు. ౨౦

వ్యా.—(విజ్ఞాపనమ్) తమ్ముడైయ వపేక్షితఙ్గళై త్తిరువడికళిలే విణ్ణప్పమ్ శెయ్యు అతు ప్రబన్ధమాయ్ త్తలైక్కట్టిత్తు. (ఇదమ్) ఆర్క్కుమ్ సాదరమాక విరుక్కుమ్పడి. ౧ "శెవిక్కినియ శెఞ్జొల్" ఎన్గిఱపడియే, ఒణ్ణైనినైత్తొన్నై చ్చొన్నతన్నిక్కే నినైవుమ్ శొలవుమ్ శేర్న్దిరుక్కుమ్పడి శొన్నతాయిరుక్కై. (అద్యతు) పూవలరుమ్మాతుపోలే పేశుకిఱదశైయిల్ శెవ్వియైచ్చొన్నపడి. ఇచ్చువడు పోవతుక్కుమున్నే తిరుచ్చెవిశాత్తి, ౨ "ఇఴైయఫుఱ కవిత్తై" ఎన్గిఱపడియే శబ్దార్థవిషయవైభవత్తై ఉళ్ళపడియఱిన్దు పేశుకైక్కుత్తక్కజ్ఞానశక్తికళిల్లిక్కే యిరుక్కచ్చెయ్ తేయుమ్, తన్నుకప్పాకప్పణమ్ వైలక్షణ్యమత్తిరున్దాలుమ్ "నమ్ముడియార్ శొన్నతన్ఱో" ఎన్ఱుతిరువుళ్ళముకన్దు కేట్టరుళత్తక్కతైన్ఱై. (అఙ్గీకురుష్వ) ఆనుడైయ ప్రయోజనత్తుక్కాక ప్రార్థిక్కిఱార్?. ఇవర్ వాక్కిలిప్పడికూడాతు, ఇతుక్కు కృషిపణ్ణినపోన నమ్మతన్ఱో ప్రయోజనమ్ ఎన్ఱుఅఙ్గీకరిత్తరుళవేణుమెన్గిఱార్. (యతిరాజ) ఇత్తలైయిల్ దోషత్తైప్పార్క్కవల్ల ఉడైయవరన్ఱో దేవరీర్. (దయామ్బురాశే) శిఱియెదుత్తైటియుమ్బడియానదోషమ్ ఇత్తలైయిలే యున్డానాలుమ్ తిరువడికళై ప్పూణ్డు కొళ్ళలామ్బడి యిరుక్కిఱ అరుట్కడలన్ఱో దేవర్. (అజ్ఞోయమ్) ఇవన్ఱాన్ స్వరక్షణత్తుక్కు నమ్మైయొఴియవేఱు కైమ్ముతలుణ్డెన్నిరుక్కుమవనో? నమ్మైయొఴియ మత్తొన్ఱై యఱియుమో?. (ఆత్మగుణలేశవివర్జితశ్చ) తనక్కు

౧॥ తి - వా - ౧౦ - ౭ - ౧౧.   ౨॥ తి - మా - ౪౫.

ప్పల ఆత్మగుణముణ్డాక నినైత్తు అతుతన్ పేఱ్ఱుక్కుడలెన్డిరుక్కు వనో?. నమ్మక్కు పైక్కుత్తణ్ణీర్ తిరుమ్బాకచ్చొల్లత్తక్కతొరు గ్గుణలేశముణ్డో?. (తస్మాదనన్యశరణః) ఆకైయాలే ఇవనుక్కు మ్మైయొప్పియ వేఱుపుకలుణ్డో?. స్వరక్షణత్తుక్కొరు ఉపాయాన్తరమత్తినిరుత్తల్ శెయ్యత్తక్క జ్ఞానమిల్లాత వనుమాయ్, సత్తుక్కళఙ్గీకరిక్కైక్కు ఉప్పాన ఆత్మగుణసమ్బన్ధరహితనుమాయిరుక్కైయాలే నేఱొరుపుకలిల్లాతవన్. (ఇతిమత్వా) ఇప్పడి భగవదనుభవాదికళిలన్యపరత్తైయైత్తవిర్ త్తు తిరువుళ్ళమ్బత్ప్రియరుళి యిత్తైయఙ్గీకరిత్తరుళవేణుమెన్ఱు ప్రార్థిత్తరుళి నారాయిన్ఱు.

యతిరాజవింశతివ్యాఖ్యానమ్ సంపూర్ణమ్.

పిళ్ళైలోకమ్జీయర్ తిరువడికళేశరణమ్.

తాత్పర్యము.—ఓ! స్వామీ! దయానిధియైన దేవరవారు " ఈమణవాళమాముని జ్ఞానహీనుఁడు, సత్యదయార్జవాద్యాత్మగుణవిహీనుఁడు, గనుక నుపాయాన్తరశూన్యుఁడైయున్నాఁడు" అని చిత్తగించి నేనుచేసిన యావిన్నపముల నఙ్గీకరింపవలయును. ౨౦.

తిరునక్షత్ర తనియన్.

మేషార్ద్రాసంభవం విష్ణోర్దర్శనస్థాపనోత్సుకమ్ ।
తుణ్డీరమణ్డలే శేష మూర్తిం రామానుజం భజే ॥

కల్యబ్దే దివ్యకుమ్భే బుధజనవిదితే వత్సరే పిఙ్గళాఖ్యే ।
చైత్రే మాసేగతే చ త్రియుతదశదినే దీప్యమానే హిమాంశౌ ।
పఞ్చమ్యార్ద్రాసమేతే సురగురుదివసే కర్కటాఖ్యే చలగ్నే ।
శ్రీమాన్రామానుజార్య స్సమజని నిగమార్థసంరక్షణార్థమ్॥

యో నిత్యమచ్యుతపదామ్బుజయుగ్మరుక్మ ।
వ్యామోహత స్తదితరాణి తృణాయ మేనే ।
అస్మద్గురోర్భగవతోస్య దయైకసిన్ధోః ।
రామానుజస్య చరణౌ శరణం ప్రపద్యే॥

ధాటీపఞ్చకమ్.

పాషణ్డద్రుమషణ్డదావదహనశ్చార్వాకశైలాశని ర్బౌద్ధధ్వాన్తనిరాసవాసరపతి ర్జైనేభకణ్ఠీరవః। మాయావాదిభుజఙ్గభఙ్గగరుడ స్త్రైవిద్యచూడామణి శ్శ్రీరఙ్గేశజయధ్వజో విజయతే రామానుజోఽయమ్మునిః॥౧॥ పాషణ్డషణ్డగిరిఖణ్డనవజ్రదణ్డాః ప్రచ్ఛన్నబౌద్ధమకరాలయమన్దదణ్డాః। వేదాన్తసారసుఖదర్శనదీపదణ్డాః రామానుజస్య విలసన్తి మునే స్త్రిదణ్డాః॥౨॥ చారిత్రోద్ధారదణ్డం చతురనయపథాలఙ్క్రియాకేతుదణ్డం సద్విద్యాదీపదణ్డం సకలకలికథాసంహృతేః కాలదణ్డమ్। త్రయ్యన్తాలమ్బదణ్డం త్రిభువనవిజయచ్ఛత్రసౌవర్ణదణ్డం ధత్తే రామానుజార్యః ప్రతికథకశిరోవజ్రదణ్డం త్రిదణ్డమ్॥ ౩॥ త్రయ్యామాఙ్గల్యసూత్రం త్రియుగయుగపదారోహణాలమ్బసూత్రం సద్విద్యాదీపసూత్రం సగుణనయవిదాం సమ్పదాంహారసూత్రమ్ । ప్రజ్ఞాసూత్రమ్బుధానాం ప్రశమధనమనః పద్మినీనాళసూత్రం రక్షాసూత్రమ్మునీనాఞ్జయతు యతిపతేర్వక్షసి బ్రహ్మసూత్రమ్॥౪॥ పాషణ్డసాగర మహాబడబాముఖాగ్ని శ్శ్రీరఙ్గరాజచరణామ్బుజమూలదాసః । శ్రీవిష్ణులోక మణిమణ్డపమార్గదాయీ రామానుజో విజయతే యతిరాజరాజః॥౫॥

ఎమ్బెరుమానార్ వాఴి త్తిరునామమ్.

అత్తికిరియరుళాళరడిపణిన్దోన్ వాఴియే
అరుట్కచ్చినమ్బియుఱైయాఱుపెత్తోన్ వాఴియే
పత్తియుడన్ పాడియత్తైప్పకర్న్దిట్టాన్ వాఴియే
పతిన్మర్కలైయుట్పొరుళైప్పరిన్దుకత్తాన్ వాఴియే
శుత్తమకిఴ్ మాఱనడితొఴుతుయ్న్దోన్ వాఴియే
తొల్పెరియనమ్బిశరణ్ తోన్ఱినాన్ వాఴియే
శిత్తిరైయిలాతిరైనాళ్ శిఱక్కవన్దోన్ వాఴియే
శీర్పెరుమ్బూతూర్ మునివన్ తిరువడికళ్ వాఴియే.

ఎణ్డిశైయుఞ్జీర్పూతూరెతిరాశన్ వాఴియే
ఎఴుపత్తునాల్వర్కు మెణ్ణాఙ్కుఱైత్తాన్ వాఴియే
పణ్డైమఱైయైత్తెరిన్దపాడియత్తోన్ వాఴియే
పరకాలనడియిణైయైప్పరవుమవన్ వాఴియే
తణ్డమిఴ్ నూల్ నమ్మాఴ్వార్ శరణానాన్ వాఴియే
తారణియుమ్ విణులకుమ్ తానుడైయోన్ వాఴియే
తెణ్డిరైశూఴ్ పూతూరెమ్బెరుమానార్ వాఴియే
శిత్తిరైయిల్ శెయ్యతిరువాతిరైయోన్ వాఴియే.

శీరారుమెతిరాశర్ తిరువడికళ్ వాఴి
తిరువరైయిల్ శాత్తియశెన్దువరాడై వాఴి
ఏరారుమ్ శెయ్యవడివెప్పొఴుతుమ్ వాఴి
ఇలఙ్గియమున్నూల్ వాఴి యిణైత్తోళ్కళ్ వాఴి
శోరాతతుయ్యశెయ్యముకచ్చోతి వాఴి
తూముఱువల్ వాఴి తుణైమలర్కణ్గళ్ వాఴి
ఈరాఱు తిరునామమణిన్దవెఴిల్ వాఴి
ఇనితిరుప్పొడెఴిల్ ఞానముత్తిరై వాఴియే.

అఱుశమయచ్చెడియతనై, యడియఱుత్తాన్ వాఴియే
అడర్న్దువరుమ్కుదిట్టికళై, యఱుత్తుఴన్దాన్ వాఴియే
శెఱుకలియైచ్చిదితుమఱై త్తీర్త్తువిట్టాన్ వాఴియే
తెన్నరఙ్గర్ శెల్వముఱ్ఱుమ్ త్తిరుత్తివైత్తాన్ వాఴియే
మఱైయతనిల్ పొరుళనైత్తుమ్వాయ్మొఴిన్దాన్ వాఴియే
మాఱనురై శెయ్తతమిఴ్ మఱైవళర్త్తోన్ వాఴియే
అఱమికునఱ్పెరుమ్బూతూరవతరిత్తాన్ వాఴియే
అఴకారుమెతిరాశరడియిణైకళ్ వాఴియే.

తిరునాళ్ పాట్టు.

శఙ్గరపాఱ్కరయాతవపాట్టపిరపాకరర్ తఙ్గళ్ మతమ్ *
• శాయ్వుఱవాతియర్ మాయ్వుఱ మెన్నుశెఱుమఱైవాఴ్న్దిడునాళ్
వెఙ్గలియిఙ్గినివీఱునమక్కిలై యెన్ఱుమిక త్తళర్ నాళ్ *
మేతినినఞ్జుమైయాఱు మెనత్తుయర్ విట్టువిళఙ్గియనాళ్ *
మఙ్గైయరాళిపరాఙ్కుశమున్నవర్ వాఴ్వుముళైత్తిడునాళ్ *
మన్నియతెన్నరఙ్గాపురిమామలై ముఱ్ఱుమువన్దిడునాళ్ *
శెఙ్గయల్ వావికళ్ శూఴ్వయల్ నాఱుమ్శిఱన్దపెరుమ్బూతూర్ *
శీమానిళైయాఴ్వార్ వన్దరుళియనాళ్ తిరువాతిరై నాళే.

